

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

*Рекомендовано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського
для студентів, які навчаються за спеціальністю
231 «Соціальна робота»
Освітня програма - «Міжнародні соціальні проекти та
волонтерська діяльність»*

Київ
КПІ ім.Ігоря Сікорського
2020

Методичні рекомендації до підготовки та захисту магістерських дисертацій за спеціальністю 231 «Соціальна робота» [Електронний ресурс] / КПІ ім.Ігоря Сікорського; уклад.: О.А.Коваль – Електронні текстові дані (1 файл: 0,98 Мбайт). – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 62 с.

*Гриф надано Методичною радою КПІ ім. Ігоря
Сікорського (протокол)
за поданням Вченої ради факультету соціології і
права (протокол)*

Укладач: Коваль Олена Аркадіївна, к.філос.н., доц.

Відповідальний редактор: **Новіков Б.В.**, д.філос.н., професор

Рецензент: Коломієць Т., к.філос.н., доц.

В роботі подані рекомендації щодо підготовки, оформлення та захисту магістерських дисертацій; викладені основні етапи підготовки магістерської дисертації до захисту, вимоги до виконання та оформлення, зокрема, вимоги щодо оформлення посилань на джерела (цитування) у відповідності до APA Stile оформлення академічних робіт; критерії оцінювання; розглянуті питання наукового керівництва магістерськими дисертаціями; надано приблизну тематику магістерських дисертацій. Методичні рекомендації також містять необхідні додатки з оформлення тексту роботи та списку використаних джерел.

© КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ОСНОВНІ ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ, НАУКОВИХ КЕРІВНИКІВ, КОНСУЛЬТАНТІВ І РЕЦЕНЗЕНТІВ АТЕСТАЦІЙНИХ РОБІТ.....	6
2. ПІДГОТОВКА МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ	8
3. ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ ЗА СПЕЦІАЛІСТЮ 231 «СОЦІАЛЬНА РОБОТА» ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОЕКТИ».....	11
4. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ РОБОТИ	12
5. РЕФЕРАТ	21
6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ.....	24
6.1.Вимоги до оформлення тексту роботи.....	
6.2.Вимоги до оформлення посилань та списку використаних джерел...	
7. ВИМОГИ ДОПУСКУ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ ДО ЗАХИСТУ	29
8. ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ	30
9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ	31
10. ЩОДО НЕПРИПУСТИМОСТІ ПЛАГІАТУ В НАУКОВИХ РОБОТАХ	33
СПИСОК ПОСИЛАНЬ.....	35
ДОДАТКИ	37
<i>Додаток 1. Титульний аркуш магістерської дисертації</i>	
<i>Додаток 2. Завдання на магістерську дисертацію</i>	
<i>Додаток 3. Зміст роботи</i>	
<i>Додаток 4. Індивідуальний план навчання магістра</i>	
<i>Додаток 5. Титульний аркуш реферату магістерської дисертації</i>	
<i>Додаток 6. Відгук наукового керівника магістерської дисертації</i>	
<i>Додаток 7. Направлення на рецензію</i>	
<i>Додаток 8. Рецензія на магістерську дисертацію</i>	
<i>Додаток 9. Приклад бібліографічного опису літератури у списку посилань (APA STYLE*)</i>	
<i>Додаток 10. Приклад списку посилань (APA STYLE*)</i>	
<i>Додаток 11. Критерії оцінювання магістерської дисертації</i>	
<i>Додаток 12. Таблиця переліку критеріїв оцінки магістерської дисертації і відповідної суми балів та оцінок.</i>	

ВСТУП

Кафедра філософії здійснює підготовку магістрів зі спеціальності 231 -«Соціальна робота» за освітньою програмою «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність». *Другий (магістерський) рівень вищої освіти* відповідає восьмому рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю, загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

У навчальних програмах і планах підготовки магістрів вагоме місце посідає виконання та публічний захист атестаційних робіт. Основними нормативними документами, що регулюють процес написання магістерської дисертації є: «Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (Київ. 2018), «Положення про випускну атестацію студентів КПІ імені Ігоря Сікорського» (Київ. 2018), «Рекомендації щодо змісту та структури магістерських дисертацій», (Київ. 2010), «Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій» (Бюлетень ВАК України. 2007), «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (Наказ Міністерства освіти і науки України. 2017), «Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах: Методичні рекомендації» (Київ. 2016), «Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат: Інформаційний огляд» (Київ. 2016).

Атестаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти є засобом діагностики ступеня сформованості компетентностей щодо вирішення типових завдань діяльності згідно з вимогами стандартів вищої освіти. На підставі публічного захисту атестаційної роботи рішенням екзаменаційної комісії студенту-випускнику надається диплом про здобуття вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації. (Головенкін та Угольніков, 2018, с. 30)

Магістерська дисертація має на меті:

- систематизацію, закріплення і поглиблення набутих теоретичних знань і формування умінь їх застосування під час вирішення конкретних наукових та прикладних завдань;

- розвиток компетенцій самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою теоретичних, експериментальних і науково-практичних досліджень;

- продемонструвати знання та уміння на рівні, що забезпечують можливість аналізувати, оцінювати і порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у відповідній галузі знань;

- набуття компетенцій систематизації отриманих результатів досліджень, формулювання нових висновків і положень, набуття досвіду їх прилюдного захисту;

Тема і зміст магістерської дисертації повинні відповідати спеціальності студента, тому формулювання теми і об'єкту дослідження вимагають виваженого і відповідального підходу. Обсяг магістерської дисертації - 80 -100 сторінок.

1. ОСНОВНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ, НАУКОВИХ КЕРІВНИКІВ, КОНСУЛЬТАНТІВ І РЕЦЕНЗЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

Студент має право:

- вибирати тему магістерської дисертації з числа запропонованих випусковою кафедрою або запропонувати власну тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки і можливості виконання, погодивши з керівником;
- отримувати консультації керівника та консультантів;
- самостійно вибирати варіанти вирішення завдань на атестаційну роботу;
- попереднього (на кафедрі), первинного або повторного (у ЕК) захисту роботи;
- звертатися (в усній або письмовій формі) до голови ЕК, керівництва факультету (інституту), університету та МОН зі скаргами або апеляціями щодо порушення його прав. Оцінка, яка за результатами складання державного екзамену або захисту атестаційної роботи виставлена ЕК, оскарженню не підлягає.

Студент зобов'язаний:

- своєчасно вибрати тему атестаційної роботи та отримати попереднє завдання на магістерську дисертацію;
- після складання та захисту звіту про переддипломну практику отримати у керівника остаточне завдання на магістерську дисертацію;
- регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до календарного плану, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;
- самостійно виконувати індивідуальну атестаційну роботу;
- при розробленні питань враховувати сучасні досягнення науки і техніки, використовувати передові методики наукових та експериментальних досліджень, приймати обґрунтовані й оптимальні рішення із застосуванням системного підходу;
- при виконанні роботи використовувати сучасні комп'ютерні технології;
- відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення текстового та графічного матеріалу;
- дотримуватися календарного плану виконання роботи, своєчасно та адекватно реагувати на зауваження та рекомендації керівника і консультантів магістерської дисертації;
- у встановлений термін подати магістерську дисертацію для перевірки керівнику та консультантам і після усунення їх зауважень повернути керівнику для отримання його відгуку;
- отримати всі необхідні підписи на титульному листі роботи, а також резолюцію завідувача випускової кафедри про допуск до захисту;
- особисто подати атестаційну роботу, допущену до захисту, рецензенту; на його вимогу надати необхідні пояснення з питань, які розроблялися;

– ознайомитися зі змістом відгуку керівника і рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті роботи у ЕК. Вносити будь-які зміни або виправлення в атестаційну роботу після отримання відгуку керівника та рецензії забороняється;

– пройти попередній захист;

– надати на кафедру підготовлену та допущену до захисту атестаційну роботу з відгуком керівника і рецензією не менш ніж за тиждень до її захисту в ЕК;

– своєчасно прибути на захист атестаційної роботи або попередити завідувача випускової кафедри та голову ЕК (через секретаря ЕК) про неможливість присутності на захисті із зазначенням причин цього та наступним наданням документів, які засвідчують поважність причин. У разі відсутності таких документів ЕК може прийняти рішення про неатестацію студента з подальшим відрахуванням з університету.

Керівник магістерської дисертації:

– надає допомогу студенту в формулюванні теми магістерської дисертації, подає їх до затвердження на засіданні кафедри, а після оприлюднення дає необхідні пояснення за запропонованим напрямом дослідження;

– видає студенту завдання на магістерську дисертацію;

– надає студенту рекомендації щодо опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань тощо за темою магістерської дисертації;

– контролює реалізацію календарного плану виконання роботи. У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених термінів надання атестаційної роботи до ЕК, інформує керівництво кафедри для прийняття відповідних заходів, у тому числі й рішення про недопущення до захисту;

– здійснює загальне керівництво виконанням студентом магістерської дисертації;

– проводить систематичні бесіди та консультації (не менше одного разу на два тижні), на яких магістрант інформує про стан виконання роботи, обговорюються можливі варіанти рішень, конкретизуються окремі пункти завдання тощо;

– частинами або в цілому перевіряє виконану роботу;

– готує відгук на магістерську дисертацію і несе відповідальність за його об'єктивність;

– готує магістранта до захисту;

– як правило, має бути присутнім на засіданні ЕК при захисті магістерської дисертації, керівником якої він є;

– з урахуванням наукових (творчих) здобутків ініціює надання магістрантові рекомендацій ЕК на навчання в аспірантурі.

Консультант магістерської дисертації:

– доводить до відома магістрантів графік консультацій, їх час та місце;

– формулює у межах своєї компетенції завдання на магістерську дисертацію;

- рекомендує методи та шляхи вирішення завдань;
- інформує керівника дипломної роботи (магістерської дисертації) про виконання студентом поставленого завдання;
- своєчасно перевіряє розділ і, за відсутності зауважень, підписує титульний лист пояснювальної записки та відповідний графічний (ілюстративний) матеріал.

Рецензент магістерської дисертації:

- у встановлені строки отримує від магістранта роботу для рецензування;
- докладно ознайомлюється зі змістом магістерської дисертації та ілюстративним матеріалом;
- за потреби запрошує магістранта на бесіду для отримання пояснень з питань його магістерської дисертації;
- до дати, яка зазначена у направленні, готує рецензію за встановленими вимогами (Головенкін, Угольников 2018).

2. ПІДГОТОВКА МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

Магістерська дисертація є завершальним етапом другого ступеню вищої професійної освіти, тому вона повинна забезпечувати не тільки закріплення академічної культури, але й необхідну сукупність методологічних знань та методичних навичок у обраній галузі професійної діяльності. Основна увага приділяється оволодінню уміннями та навичками науково-дослідної роботи (організації та проведенню соціологічного дослідження, інтерпретації та аналізу результатів з використанням сучасних інформаційних технологій). (Головенкін, Угольников 2018, 46).

Магістерська дисертація є кваліфікаційною роботою з спеціальності «Соціальна робота», її зміст має розкрити наявність у автора компетентностей, які зазначені у освітній програмі та бути пов'язаним з вирішенням конкретних наукових або прикладних задач, що обумовлені специфікою спеціальності «Соціальна робота» та спеціалізації «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність».

Метою магістерської дисертації є розв'язання складної спеціалізованої задачі або проблеми у соціальній сфері, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів.

Робота над магістерською дисертацією потребує систематизації та поглиблення знань про процес наукового дослідження, оформлення і використання його результатів, розвинення умінь науково-дослідної діяльності.

В процесі підготовки та захисту магістерської дисертації студенти мають продемонструвати:

Знання:

- методології наукового дослідження;
- загальнонаукових та емпіричних методів наукових досліджень;
- змісту процесу та основних етапів наукового дослідження;

- вимог до оформлення результатів наукового дослідження.

Уміння:

- проводити системний аналіз проблеми та розв'язувати її на підставі відомих підходів, пропонувати нові шляхи до вирішення проблеми;
- обґрунтовано вибирати та застосовувати загальнонаукові та емпіричні методи в процесі наукового дослідження;
- застосовувати сучасні методи експериментальних досліджень у конкретній галузі знань, методи планування експерименту та оброблення його результатів;
- аналізувати отримані результати і розробляти висновки та положення, уміння аргументовано їх захищати;
- оцінювати можливості використання отриманих результатів у науковій та практичній діяльності
- здійснювати систематизацію та оформлення результатів дослідження;
- володіти сучасними інформаційними технологіями.

Написання магістерської дисертації передбачає ряд послідовних етапів.

Підготовчий етап починається з вибору теми дослідження та наукового керівника, як правило, з професорсько-викладацького складу випускової кафедри. Список наукових керівників затверджується на засіданні кафедри. Орієнтовна тематика магістерських дисертацій за напрямом 054 «Соціологія» пропонується кафедрою, але студент може запропонувати власну проблематику дослідження, попередньо узгодивши її з науковим керівником. У назві не бажано використовувати ускладнення чи узагальнюючу термінологію та використовувати такі слова, як «дослідження...», «аналіз...», «вивчення...», «питання...», «проблеми...».

Перед остаточним визначенням теми магістерської дисертації студенту бажано здійснити критичний **огляд наявної літератури за темою дослідження**. Для складання попереднього списку літератури необхідно переглянути каталоги, збірки наукових праць, періодичні видання. Журнали краще починати переглядати з останнього номера за рік, в якому поданий перелік усіх надрукованих за рік статей та публікацій. Для формування нормативно-правової бази дослідження корисним є використання серверу Верховної Ради, на якому оперативно представляються усі законодавчі акти та зміни до них. Працюючи над джерельною базою варто не просто накопичувати матеріал, а обмірковувати наукову інформацію, виробляти власні ідеї, концепції та підходи або використовувати їх для порівняння чи протиставлення. Під час роботи з літературою не рекомендується використовувати навчальні посібники та підручники. До вибору тем існують наступні вимоги:

- тема має відповідати схильностям конкретного студента, його політичній та духовній культурі;
- основні тексти мають бути досяжними (доступними фізично) для конкретного студента та відповідати його інтелектуальному рівню (бути зрозумілими);

– обрана методологія повинна реально відповідати можливостям конкретного студента (Еко, 2003, 17).

Обравши тему магістерської дисертації, студент подає на ім'я завідувача кафедри філософії заяву із зазначенням обраної теми та наукового керівника. Вибір теми та наукового керівника повинен бути здійсненим на початку першого року навчання, але не пізніше, ніж до 1 жовтня. Студент, за погодженням з науковим керівником і кафедрою може змінити формулювання теми, але не пізніше, ніж за три місяці до визначеного терміну подання завершеної роботи. Списки студентів із зазначеними темами робіт та науковими керівниками затверджуються рішенням Вченої ради факультету. За два місяці до захисту видається відповідний НАКАЗ ректора університету.

Останнім кроком підготовчого етапу є складання індивідуального навчального плану роботи магістра (**додаток 4**). Студент, узгоджуючи свої дії з науковим керівником, розробляє структуру наукової роботи із зазначенням напрямків дослідження відповідно до обраної теми та графік її виконання на першій рік навчання. Індивідуальний план, підписаний магістрантом та науковим керівником, затверджується завідувачем випускаючої кафедри (не пізніше 1 листопада на перший рік навчання, та до 15 вересня на другий рік навчання). Він роздруковується в двох примірниках, один з яких зберігається на кафедрі, а інший знаходиться у студента.

Основний етап роботи над магістерською дисертацією починається з 1 вересня другого року навчання, коли магістранти проходять **науково-дослідницьку (переддипломну) практику**. Завдання до магістерської дисертації видається магістранту не пізніше одного тижня після початку періоду безпосередньої підготовки магістерської дисертації (умовне позначення у графіку навчального процесу – «Д») та затверджується завідувачем кафедри. (**додаток 2**)

Наступним кроком основного етапу є **написання тексту та оформлення магістерської дисертації** відповідно до встановлених вимог. В процесі підготовки магістерської дисертації студенти мають право на отримання консультації з окремих розділів. Консультантами можуть виступати професори, доценти, науковці, викладачі університету та інших учбових закладів освіти III - IV рівня акредитації, висококваліфіковані фахівці центральних та місцевих державних органів, спеціалісти в галузі соціологічних досліджень. Консультанти перевіряють відповідний розділ виконаної студентом роботи і підписують його.

З метою підвищення якості наукових робіт та їх допуску до захисту проводиться процедура попереднього захисту, де комісією надаються рекомендації щодо їх вдосконалення. Комісія попереднього захисту може запропонувати доопрацювати дисертацію або рекомендувати кафедрі не допускати роботу до захисту, якщо вона не відповідає встановленим вимогам. За умови допуску до захисту студент оформлює реферат, в якому стисло розкривається основний зміст роботи. Виконана магістерська дисертація у не зброшурованому вигляді подається науковому керівнику для написання відгуку.

На **заключному етапі** магістр отримує відгук наукового керівника (**додаток 6**) з характеристикою діяльності студента під час виконання магістерської дисертації.

Наказом декана факультету за поданням завідуючого кафедрою для кожної магістерської дисертації, яка допущена до захисту, призначається рецензент (кандидат або доктор наук), прізвище якого зазначається у виданому студенту на попередньому захисті направленні на рецензію (**додаток 7**).

Переплетена магістерська дисертація **передається рецензенту**, який у встановлений термін передає студенту рецензію, оформлену за встановленими вимогами (**додаток 8**). За тиждень до встановленої дати захисту студент має подати роботу та усі необхідні документи на кафедру.

3. ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ ЗА СПЕЦІАЛІСТЮ 231 «СОЦІАЛЬНА РОБОТА» ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОЕКТИ»

1. Волонтерство як інноваційний вид соціальної роботи в сучасній Україні.
2. Принципи менеджменту волонтерського руху.
3. Волонтерство та добровольчий рух як соціокультурні явища.
4. Соціальні механізми молодіжного волонтерства.
5. Волонтерські програми в дитячих закладах.
6. Міжнародне волонтерство: принципи, механізми, методи.
7. Студентське волонтерство: історичні та сучасні форми.
8. Соціальна робота з сім'ями (різні категорії, що потребують соціальної допомоги).
9. Прийомна сім'я як альтернативна форма державної опіки над дітьми.
10. Практики консультивання в процесі формування адаптивної соціальної поведінки в соціальній роботі.
11. Креативні технології в соціальній роботі (з різними категоріями людей, що потребують соціальної допомоги).
12. Тренінгові технології в соціальній роботі з дітьми із зони АТО.
13. Методи соціальної реабілітації сімей з тимчасово окупованих територій.
14. Волонтерський рух в соціальній роботі з дітьми та підлітками, які живуть на прифронтових територіях.
15. Міжнародний волонтерський рух в глобальній мережі екопоселень.
16. Міжнародні та національні соціальні проекти на базі екологічних поселень.
17. Потенціал екологічних поселень для розвитку соціальної роботи в Україні.
18. Підготовка та перепідготовка соціальних працівників з урахуванням цілей сталого розвитку.
19. Форсайт прогнозування в соціальній роботі.
20. Проектний менеджмент в соціальній роботі (на основі проектів «Сімейний дитячий будинок»).

21. Креативні технології в соціальній реабілітації груп населення, що мають глибинні порушення соціального функціонування.
22. Технологічні аспекти соціальної реабілітації в соціальній роботі.
23. Волонтерство у створенні реабілітаційного середовища для дітей, які живуть на прифронтових територіях.
24. Застосування креативних методів у процесі соціалізації дітей із порушенням поведінки.
25. Традиції соціальної допомоги особистості у волонтерській діяльності.
26. Організація соціальної роботи у надзвичайних ситуаціях техногенного характеру.
27. Соціальна робота з жінками постраждалими від сексуального та гендерно детермінованого насильства.
28. Благодійна діяльність в умовах сучасного українського суспільства: проблеми мотивації.
29. Державні соціальні програми і стан їх практичної реалізації.
30. Захист прав та інтересів жінок: соціально-правовий аспект.
31. Інноваційні технології допомоги дітям у складній життєвій ситуації.
32. Інноваційні технології соціального обслуговування населення (на прикладі категорії клієнтів за вибором студента).
33. Посередництво і консультування в діяльності соціального працівника.
34. Психосоціальні методи роботи з різними групами населення (за вибором студента).
35. Роль і можливості використання інформаційних технологій в системі соціальної роботи.
36. Роль комунікативних навичок у професійній діяльності фахівця із соціальної роботи.
37. Соціальне обслуговування в системі соціального захисту населення: стан і перспективи розвитку.
38. Соціальні програми як інструмент і технології реалізації соціальної політики держави.
39. Технологія соціального консультування (на прикладі категорії клієнтів за вибором студента).
40. Технологія соціальної профілактики (на прикладі категорії клієнтів за вибором студента).
41. Гуманізація процесів міжнародної міграції населення як чинник підвищення ефективності соціальної політики.
42. Соціальні проекти з інтеграції мігрантів у нове соціокультурне середовище.
43. Соціальна адаптація та реінтеграція мігрантів та внутрішньо переміщених осіб .

4. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ РОБОТИ

4.1 Вступ. Вступ є найбільш відповідальною частиною магістерської дисертації, тому що саме в ньому мають бути віддзеркалені усі фундаментальні положення роботи. Фахівці рекомендують остаточно формувати усі положення вступу наприкінці роботи над дисертацією, після написання основної частини.

Вступ містить наступні структурні елементи:

1. Актуальність теми
2. Наукова розробленість проблеми дослідження
3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами кафедри
4. Мета і завдання дослідження
5. Об'єкт і предмет дослідження
6. Методи дослідження
7. Наукова новизна одержаних результатів
8. Практичне значення одержаних результатів
9. Апробація результатів дисертації
10. Публікації
11. Структура магістерської роботи

Актуальність теми. Цей структурний елемент містить обґрунтування стану досліджуваної проблеми, її значення в сучасності, доцільності та корисності проведення наукового дослідження.

Приклади:

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю пошуку нових управлінських механізмів забезпечення надання соціальної допомоги різним категоріям людей, що опинились у складних життєвих обставинах в умовах реформування соціальної політики держави та загроз, пов'язаних з пандемією.

Актуальність теми дослідження обумовлена підвищенням значущості залучення волонтерських організацій до соціальної роботи із дітьми, що знаходяться у стані соціальної дезадаптації, внаслідок

Наукова розробленість проблеми дослідження. Стислий аналіз вітчизняної та зарубіжної літератури за темою дослідження повинен продемонструвати ступінь наукової розробленості проблеми. Студенту необхідно показати, яку частку у науковому знанні своєї галузі він збирається заповнити своїм дослідженням.

Приклад:

Наукова розробленість проблеми дослідження. Питання психології та соціальної педагогіки підліткового віку досліджують: Л.С. Виготський (1930–1931; 2005), Ж. Піаже (1969, 2001), ..., ..., ..., ..., ..., Д. Б. Ельконін (1984. 1999), Т.П.Авдулова (2012).

Комплекс проблем, пов'язаних із соціальною адаптацією, вивчають: Е.М. Александрівська (1996), ..., ..., ..., ..., ..., Мергтон (Merton, 1992).

Особливості соціальної дезадаптації підлітків та проблеми шкільної дезадаптації у різних аспектах вивчають: А.Т. Акажанова (2008), ..., ..., ..., ..., О. Сорока (2019).

Тренінги як метод соціальної роботи вивчають та розробляють: Д. Лі (2002), Е.К. Лютова (2000), ..., ..., ..., ..., ..., С. К. Рудестам (1999).

Особливості соціальної роботи із підлітками та методики проведення соціально-психологічних тренінгів у соціальній роботі з підлітками досліджуються та розробляються в роботах: А.П. Грецова (2005, 2007), ..., ..., ..., ..., ..., В. Кривцова (2004).

Однак, деякі питання щодо особливостей роботи із підлітками, які опинилися у складних життєвих обставинах, та перебувають у стані соціальної дезадаптації, через те, що опинилися у зоні військового конфлікту, потребують подальшого системного вивчення та практичних розробок методики соціальної роботи.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Висвітлення зв'язку вибраного напрямку досліджень з планами науково-дослідних робіт кафедри, а також з галузевими та (або) державними планами та програмами. Обов'язково зазначають номери державної реєстрації науково-дослідних робіт, а також і роль автора у виконанні цих науково-дослідних робіт. У 2020 році у Вступі необхідно писати наступне:

Магістерську дисертацію виконано на кафедрі філософії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» згідно з ініціативною темою «Дослідження філософських засад креатосфери та культуротворення» Д/р № 0117 У 004509.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження формулюється у вигляді відповіді на запитання: «Для чого проводиться дослідження?». Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Мета – це запланований результат дослідження. Виконуючи наукову роботу слід пам'ятати, що метою будь-якої наукової праці є виявлення нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або ж уточнення відомих раніш, але недостатньо досліджених. Отримати заплановані результати, поступово досягти поставленої мети можна шляхом її деталізації у вигляді певної програми цілеспрямованих дій – **завдань дослідження**. Завдання дослідження формулюються в двох варіантах:

- 1) у вигляді самостійно закінчених етапів дослідження;
- 2) як послідовне вирішення окремих проблем наукового дослідження по відношенню до загальної проблеми всієї магістерської дисертації. Формулювати і конкретизувати завдання слід дуже ретельно, оскільки опис їх вирішення становить зміст підрозділів кожного з розділу дисертації (Про затвердження Вимог до оформлення дисертації, 2017).

Приклади:

Мета і задачі дослідження. Мета дослідження: дати теоретичне обґрунтування потенціалу тренінгових технологій у соціальній роботі із соціально дезадаптованими підлітками та надати практичні рекомендації щодо методики їх використання.

Для досягнення мети дослідження в ході його проведення необхідно виконати такі **завдання:**

- розглянути основні теоретичні підходи до вивчення феномену соціальної дезадаптації;
 - охарактеризувати психологічні особливості підлітків як соціальної групи;
 - визначити сутність тренінгових технологій та обґрунтувати доцільність їх застосування у соціальній роботі;
 - проаналізувати соціально-психологічні, педагогічні та психотерапевтичні методи соціальної роботи із підлітками
 - розкрити специфіку та узагальнити досвід соціальної роботи з дезадаптованими підлітками;
 - обґрунтувати вибір тренінгових методів для роботи із соціально дезадаптованими підлітками;
 - дати характеристику соціальній групі людей, що постраждали у військового конфлікту;
 - визначити методіку проведення психотерапевтичного тренінгу;
- розробити програму психотерапевтичного тренінгу для практичної роботи з підлітками, які перебувають у стані соціальної дезадаптації;•

Мета і задачі дослідження. Метою роботи є узагальнення теоретичних положень та обґрунтування практичних рекомендацій щодо

Досягнення поставленої мети зумовлює вирішення наступних **задач**:

- розглянути сутність та основні підходи до розгляду
- охарактеризувати чинники ефективності корпоративної культури підприємства;
- розкрити методологічні принципи формування системи управління корпоративною культурою промислового підприємства;
- розглянути методичні основи оцінки та аналізу ефективності функціонування системи управління корпоративної культури підприємства;
- здійснити діагностику системи управління корпоративної культури підприємства;
- визначити потенціал розвитку корпоративної культури підприємства та проаналізувати чинники її формування;
- ідентифікувати проблеми реалізації стратегії розвитку корпоративної культури підприємства;
- обґрунтувати напрями удосконалення корпоративної культури підприємства;

Мета і задачі дослідження. Метою роботи є узагальнення теоретичних засад та обґрунтування управлінських механізмів удосконалення мотиваційної системи промислового підприємства.

Мета і задачі дослідження. Метою роботи є обґрунтування теоретичних положень та практичних рекомендацій щодо забезпечення активізації інвестиційної діяльності підприємства в умовах нестабільності зовнішнього середовища.

Мета і задачі дослідження. Метою роботи є розкриття і систематизація теоретичних положень управління виробничим потенціалом підприємства та обґрунтування організаційно-економічних механізмів забезпечення його розвитку в умовах ресурсних обмежень.

Об'єкт дослідження – це певна соціальна група, процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Приклади:

Об'єктом дослідження є початок трудової діяльності випускників ВНЗ.

Об'єкт дослідження: соціальна робота з підлітками.

Об'єктом дослідження є процес управління роботою соціальної служби.

Об'єктом дослідження є соціально-психологічний стан людей у надзвичайних ситуаціях.

Об'єктом дослідження є волонтерська діяльність.

Об'єктом дослідження є процес мотивації праці персоналу соціальної служби

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта, як та його частина, що буде безпосередньо досліджуватися. Визначення предмета дослідження практично є конкретизацією наукової проблеми, що впливає із завдань дослідження. Він має бути прийнятним для пізнання і підлягати опису. В самому ж науковому дослідженні має бути сказано про предмет щось нове, або мають бути переосмислені вже кимось висловлені ідеї.

Приклади:

Предмет дослідження: тренінгові технології в соціальній роботі з підлітками, що перебувають у стані соціальної дезадаптації.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти формування управлінських механізмів забезпечення діяльності районного центру соціальної допомоги в умовах дефіциту державного фінансування.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні засади активізації інвестиційної діяльності ТОВ «XXX».

Предмет дослідження – організація соціальної роботи у надзвичайних ситуаціях техногенного характеру

Предмет дослідження – науково-методичні засади та прикладні аспекти формування системи мотивування працівників державної організації з надання соціальної допомоги

Предмет дослідження – принципи, методи і інструменти фінансового забезпечення діяльності волонтерської організації

Методи дослідження. У методах дослідження автором магістерської дисертації наводиться перелік методів та підходів, що використовувалися для досягнення поставленої мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів. Дослідження можуть базуватися на використанні низки загальнонаукових (філософських, політологічних і соціологічних) та специфічних методів, принципів і підходів. До принципів дослідження належать: історичний, термінологічний, функціональний, системний та ін.

Приклади:

Методи дослідження. У процесі виконання дипломної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» було використано сукупність загальних та специфічних наукових методів. У процесі дослідження підходів до управління розвитком промислових підприємств застосовувалися: системний підхід, який дозволив....., метод порівняння, – з метою виявлення....., методи систематизації та узагальнення, – для визначення.... З метою оцінки особливостей розвитку підприємства використовувалися: статистичний метод, який забезпечив виявлення....., аналітичний і структурно-логічний, – для побудови....., метод графічного аналізу, – для представлення..., методи математичного моделювання – для.... Для вибору та обґрунтування стратегії розвитку підприємства було використано: метод порівняльного аналізу, для виявлення....., метод SWOT- аналізу, який дав змогу....., метод експертних оцінок використовувався для розробки...

Методи дослідження. У процесі дослідження даної теми були використані загальнонаукові та спеціальні методи, що дозволили всебічно вивчити теоретичні основи та практично розглянути способи формування та використання соціального капіталу випускниками ВНЗ.

У роботі використовувались такі загальнонаукові методи, як метод аналізу, методи індукції та дедукції. В основі роботи лежить системно-структурний метод, за допомогою якого соціальний капітал розглядається у системі працевлаштування, аналізується вплив та взаємодія між елементами системи та способами її функціонування. Для уточнення наукових понять з тематики соціального капіталу та способів його використання під час працевлаштування був використаний метод теоретичного узагальнення та порівняння.

У практичній частині роботи був використаний метод глибинного інтерв'ю, за допомогою якого було проаналізовано та визначено основну роль соціального капіталу, виділені ключові способи його формування та шляхи використання випускниками ВНЗ.

Наукова новизна одержаних результатів. Подають короткий виклад нових наукових положень, запропонованих автором особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

Приклади:

Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному:

- узадосконалено теоретичні підходи у дослідженні феномену соціальної адаптації;
- уточнено зміст поняття соціальна дезадаптація та систематизовано сукупність проявів соціальної дезадаптації, що притаманні підлітковому віку,;
- узагальнено досвід соціальної роботи із підлітками, зокрема діяльність волонтерських організацій та соціальних служб;
- обґрунтовано доцільність застосування тренінгових технологій у роботі з соціально дезадаптованими підлітками;
- на основі теоретичного узагальнення комплексу соціально-психологічних проблеми, що постають перед підлітками, які потрапили у складні життєві обставини у зв'язку з військовим конфліктом на Сході України, розроблено тренінгові завдання, спрямовані на психологічну підтримку людини та активізацію внутрішньої мотивації до подолання стану дезадаптованості.

Наукова новизна дослідження полягає у наступному:

- визначено характерні особливості розвитку сучасних підприємств, що дозволило обґрунтувати управлінський механізм забезпечення їх конкурентоспроможності, який передбачає.....;
- удосконалено методичний підхід до оцінювання корпоративної культури підприємства, який передбачає..... і дозволяє.....;
- розширено та доповнено класифікацію ..., яка на відміну від інших передбачає.....;
- обґрунтовано механізм ефективного управління розвитком підприємства, який передбачає.....;
- поглиблено ... в частині, які дозволяють.....;
- набув подальшого розвитку методичний підхід до ..., який передбачає..... і дозволяє.....;
- виявлено та узагальнено проблеми управління розвитком сучасного підприємства та обґрунтовано практичні рекомендації щодо....., які доповнюють відому систему....;
- запропоновано модель управління розвитком ..., яка враховує і дозволяє реалізувати.....
- удосконалено систему показників оцінки ефективності ..., яка включає систему ... критеріїв, які дозволяють.....

Практичне значення одержаних результатів. У магістерській дисертації, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. А в роботі, що має пикладне значення, - відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації як їх використати. Відзначаючи практичну цінність здобутих результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або масштабів використання.

Приклади:

Практичне значення отриманих результатів полягає у вивченні особливостей застосування тренінгових технологій у соціальній роботі із особливою групою, яку складають соціально дезадаптовані підлітки. Запропонований у практичному розділі соціально-психологічний тренінг спрямований на формування у підлітків навичок, необхідних для швидкої адаптації, тому він може бути застосований в практиках роботи із підлітками, що стали вимушеними переселенцями. Рекомендації, розроблені в ході дослідження, можуть бути використані в практичній діяльності волонтерів та соціальних педагогів, перш за все із підлітками з родин вимушених переселенців та інших категорій, що постраждали унаслідок збройного конфлікту.

Практичне значення отриманих результатів полягає у вивченні особливостей формування та використання соціального капіталу випускниками українських ВНЗ та визначенні способів використання віртуальних соціальних мереж на етапі виходу на ринок праці. Крім того, розроблені рекомендації для ефективного використання соціальних контактів та віртуальних соціальних мереж у процесі пошуку та здобуття роботи.

Запропонований механізм ... дозволить активізувати ...; розроблений алгоритм оцінювання ... створить нові можливості для своєчасного контролювання, а відтак, підвищить ефективність.....; здійснені розрахунки щодо оцінювання альтернативних варіантів інвестиційної політики підприємства показали, що ...; рекомендації, розроблені в ході дослідження можуть бути використані в практичній діяльності підприємствами

сфери.... з метою обґрунтування і вибору найбільш ефективних інструментів управління їх розвитком

Розроблені рекомендації щодо вдосконалення механізму розвитку підприємства були представлені на розгляд керівництву ТОВ «XXX», яким визнано можливість практичного застосування в майбутньому окремих пропозицій в частині (акт впровадження №... від).

Апробація результатів дисертації. Вказується, на яких наукових конференціях, семінарах оприлюднені результати досліджень, що включені до дисертації.

Приклад:

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження оприлюднені на 4 міжнародних конференціях, зокрема на XVII Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми управлінської науки» (17-21 березня 2013 р., м. Прага), **Апробація результатів дослідження.** Результати дослідження оприлюднені на II Міжнародній науково-практичній конференції «Художня культура та філософія в хронотопі технічного університету» (12 грудня 2019 р., м. Київ).

Публікації (за наявності). Подається бібліографічний опис опублікованих праць магістранта за темою дисертаційного дослідження.

Приклад:

Публікації.

1. Керова М.С. Використання тренінгових технологій в роботі соціальних служб зі студентами у стані дезадаптації. *Художня культура та філософія в хронотопі технічного університету*. Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Київ: МЦНД, 2018, с. 10-11

Структура магістерської роботи. Тут вказується безпосередня структура магістерської дисертації із зазначенням кількості найменувань джерел у списку використаної літератури (не менше 80) та кількості сторінок повного обсягу роботи (без додатків).

Приклад:

Структура та обсяг дисертації. Магістерська дисертація складається зі вступу, чотирьох розділів, дев'яти підрозділів, висновків та рекомендацій, списку використаних джерел та 2 додатків. Загальний обсяг роботи становить 121 сторінку, в тому числі список використаних джерел на 9 сторінках, що містить 109 найменувань, та додатки на 5 сторінках.

4.2 Основна частина магістерської дисертації. *Перший розділ* є теоретико-методологічною основою дослідження, в ньому студент розробляє теоретичну модель пошуку шляхів розв'язання проблеми. Ця модель використовується для аналізу відповідної інформації в аналітичній частині, дослідницького пошуку та обґрунтування рекомендацій, пропозицій і висновків у дослідницькій (проектній) частині. Даний розділ присвячений

огляду наявної літератури та джерел за проблематикою роботи, а також аналізу теоретико-методологічних аспектів позицій сучасних дослідників. В огляді літератури мають бути стисло, критично розглянуті основні етапи розвитку наукової думки за обраною проблемою та зазначені ті питання, що залишились невирішеними.

Розділ закінчується коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини роботи.

Другий розділ (аналітичний). Його зміст і структура визначаються темою і спрямовані на поглиблене вивчення певного явища, процесу, об'єкта його сутнісних характеристик, ознак, особливостей, на виявлення напрямів та перспектив можливого розвитку об'єкта і предмета дослідження. Форма подання аналітичного матеріалу може бути довільною (словесна, графічна, таблична, блок-схем тощо), але обов'язково повинна співвідноситись з моделлю, відображеною у теоретичній частині. Для робіт, що мають суто теоретичний характер це розділ має містити детальний аналіз здобутків, наукового доробку певного дослідника або розгляд однієї з галузевих соціологічних теорій та пошук міждисциплінарних зв'язків з вже існуючими напрямками досліджень в межах соціології чи іншими гуманітарними дисциплінами.

Аналітична складова є обов'язковою для всіх магістерських робіт. Вона має завершуватися висновками, де у стислій формі наводяться результати проведеного аналізу і формулюються напрями подальшого соціологічного дослідження. Для робіт, що мають практичну спрямованість, обов'язковою умовою є зазначення обраного методу дослідження та обґрунтування доцільності його застосування. Для робіт, що мають теоретичний характер, передбачається зазначення напрямів практичного застосування наукового доробку певного дослідника, який інноваційний потенціал він несе у собі.

В **третьому (практичному) розділі** зазначаються результати власних досліджень автора (контент-аналіз, анкетування, глибинне інтерв'ю, історико-соціологічний та теоретичний аналіз соціологічних ідей) з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми, оцінюючи повноту вирішення поставлених завдань, порівняння одержаних результатів (характеристик, параметрів) дослідження з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць. Авторський проект

Між структурними частинами роботи повинний прослідковуватися чіткий логічний зв'язок, тобто розділи мають бути пов'язані між собою і починатися з короткого опису питань, що розкриваються в даному розділі у їхньому взаємозв'язку з попередніми і наступними розділами.

Наприкінці кожного розділу обов'язково формулюють висновки із стислим викладенням наукових і практичних результатів тієї частини дослідження, що була розглянута у розділі. У висновках до розділів не слід переказувати те що було зроблено в самому розділі, а сформулювати те, що з цього випливає.

В цілому виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором. В кінці розділу викладений у ньому матеріал підсумовується у вигляді коротких висновків. Вони є складовою частиною розділу і не повинні відокремлюватися від основного тексту заголовком та починатися з окремої сторінки.

Висновки та рекомендації. У завершальній частині магістерської дисертації необхідно у відповідності до положень, що виносяться на захист і поставлених завдань, структури роботи стисло сформулювати основні думки за результатами дослідження, навести коротку характеристику оцінки стану проблеми, викласти основні результати власного дослідження, на основі якісних та кількісних показників дати рекомендації та визначити напрями вирішення проблем.

Список посилань. Список посилань укладається в алфавітному порядку прізвищ авторів або назв книг, на які зроблено посилання у тексті дисертації. Варто акцентувати увагу, що у переліку посилань не допускаються посилання на джерела, що не мають наукової цінності (сайти рефератів та інші накопичувачі документів), посилання на сторінки Вікіпедії та схожі ресурси, у яких відсутній процес наукового рецензування, файлообмінники (та інші схожі ресурси).

Літературні джерела іноземною мовою подаються наприкінці загального списку.

Якщо в роботі використані архівні джерела, та правові документи їх виділяють в окрему групу і починають ними список літератури.

Додатки (при необхідності). *Додатки* оформлюють як продовження дипломної роботи на наступних її сторінках, після списку літератури, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Кожен із додатків починають з нової сторінки, їм дають заголовки, надруковані угорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. В правому верхньому кутку над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г', Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, «Додаток А», «Додаток Б» і т.д. Єдиний додаток позначається як Додаток А.

До додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дипломної роботи:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- програми соціологічних досліджень;
- копії документів, окремі витяги із положень (інструкцій) тощо.
-

5. РЕФЕРАТ

Написання реферату - заключний етап виконання магістерської роботи перед поданням її до захисту. Призначення реферату - ознайомлення членів ЕК та присутніх на захисті наукових працівників з методикою дослідження, фактичними результатами і основними висновками роботи. Реферат

друкують державною мовою. Реферат має стисло, але досить ґрунтовно розкривати основний зміст роботи, в ньому не повинно бути надмірних подробиць, а також інформації, якої нема в роботі. У ньому викладають основні ідеї та висновки магістерського дослідження, внесок автора у проведене дослідження, ступінь новизни і практичну значущість результатів дослідження.

Структура автореферату

Структурно автореферат складається із загальної характеристики роботи, коротко викладеного змісту, висновків та рекомендацій, списку опублікованих автором праць та доповідей за темою магістерської дисертації й анотації українською, російською та англійською мовами. Заголовки рубрик не варто виділяти в окремі рядки, достатньо вирізнити їх жирним шрифтом або курсивом і розмістити їх в підбір із текстом.

Загальна характеристика роботи, що подається в авторефераті, має відповідати наведеним у *вступі* до роботи її кваліфікаційним ознакам:

- актуальність теми;
- зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами;
- мета і завдання дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження;
- наукова новизна одержаних результатів;
- практичне значення одержаних результатів;
- апробація результатів дисертації;
- публікації.

Крім того, вказують структуру роботи (наявність вступу, кількості розділів, додатків) повний обсяг магістерської дисертації в сторінках, а також обсяг, що займають ілюстрації, таблиці, додатки (із зазначенням їх кількості), список використаних літературних джерел (із зазначенням кількості найменувань).

Далі стисло викладається *зміст* магістерської роботи за розділами (2-3 сторінки).

У *висновках* викладають головні теоретичні та практичні результати роботи. Кожен теоретичний і прикладний висновок роботи треба формулювати чітко і конкретно (однозначно). Формулювання віддзеркалює суть і новизну зробленого.

Список опублікованих праць магістранта (статей, тез доповіді на конференціях) за темою магістерської роботи подають відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць і прізвищ усіх співавторів. Треба вказати теми виступів на конференціях та Днях науки і методичних семінарах.

Анотації. На останніх сторінках автореферату розміщують анотації українською, російською та англійською мовами. В рамках анотації подаються *ключові слова*, що є найістотнішими для розкриття спрямованості роботи, формують на основі тексту роботи і розташовують у кінці реферату.

Перелік 5-10 ключових слів (словосполучень) друкують прописними літерами в називному відмінку в рядок, через коми.

Анотації складаються за формою, яка має такий зміст:

- прізвисьце та ініціали студента;
- назва магістерської дисертації;
- вид магістерської дисертації (рукопис);
- спеціальність (шифр і назва);
- установа де відбудеться захист;
- місто, рік;
- основні ідеї, результати та висновки магістерської дисертації;
- ключові слова.

Приклад:

АНОТАЦІЯ

Гоч Р. М. Чинники довіри в економічних відносинах сучасного українського суспільства. — На правах рукопису.

Магістерська дисертація за спеціальністю 231 Соціальна робота. – Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", кафедра філософії. – Київ, 2020. – 100 с., 5 іл., 2 табл., список джерел з 80 найменувань, 4 додатки.

Дисертація присвячена проблемі детермінації довіри в економічних відносинах сучасного українського суспільства. В роботі узагальнено теоретичні підходи стосовно детермінації довіри і на основі цього узагальнення виявлено чинники, що зумовлюють довіру економічним інституціям та контрагентам в Україні. Виявлено специфічні чинники, що зумовлюють довіру окремим державним регуляторам економіки та соціальним суб'єктам у межах соціально-трудова та фінансових відносин. Встановлено загальні чинники довіри громадян в економічних відносинах українського суспільства загалом (культура недовіри (цинізму), соціальний оптимізм громадян, сприйняття загальної економічної ситуації в країні, локалізації громадян у межах соціальної структури суспільства за ознаками статі, віку, типу поселення, регіону країни)

Ключові слова: соціальна робота, довіра, економічні відносини, чинники довіри, функції довіри, сучасне українське суспільство.

Приклад:

SUMMARY

Goch R. M. Factors of trust in economic relations of modern Ukrainian society. — Manuscript. Master's thesis on speciality 231 social work– National technical university of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", Department of philosophy– Kyiv, 2020.

The thesis is devoted to the determination of trust in economic relations of modern Ukrainian society. Theoretical approaches to the determination of trust are summarized and according to this generalization, factors of trust to economic institutions and counterparties in Ukraine are presented. Specific factors that contribute to trust to individual state regulators of economy and social actors within the labor and financial relations are revealed. The general factors of public trust in the economic relations of Ukrainian society (such as the culture of distrust (cynicism), social optimism of citizens, the perception of the general economic situation in the country, the localization of citizens within the social structure of society based on the properties of gender, age, place of residence, region of the country) are determined.

Key words: social work, trust, economic relations, factors of trust, functions of trust, modern Ukrainian society.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

6.1 Оформлення тексту та його структурних елементів.

Структура магістерської дисертації:

вступна частина, що включає:

- титульний аркуш (**додаток 1**);
- завдання на магістерську дисертацію (**додаток 2**);
- реферат (анотація) українською та іноземною мовами;
- зміст;
- перелік скорочень, умовних позначень, термінів;
- вступ;

основна частина включає:

- розділи (глави), які розкривають основний зміст роботи відповідно до переліку питань, наданих у завданні;
- кожний розділ (глава) має закінчуватися висновками;
- загальні висновки та рекомендації;
- список посилань;
- додатки (за необхідності) (Про затвердження Вимог до оформлення дисертації. Наказ Міністерства освіти і науки України 2017).

Магістерська дисертація відкривається титульним аркушем, що оформлюється відповідним чином (**додаток 1**). У відповідності до теми дослідження на титульному аркуші також зазначається **бібліографічний код УДК** (The UDC Summary (UDCS)). На наступній сторінці підшиваються Завдання, видані студенту та заповнені ним власноруч (**додаток 2**). Потім іде Зміст магістерської дисертації (**додаток 3**), який містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів, зокрема вступу, загальних висновків, списку використаних джерел. Заголовки змісту повинні бути ідентичними заголовкам та підзаголовкам у тексті, тобто їх не можна скорочувати та редагувати.

Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів

Якщо в дисертації вживається специфічна термінологія, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік може бути поданий в дисертації у вигляді окремого списку.

Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх розшифрування.

Якщо в дисертації спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

Нумерація сторінок магістерської дисертації починається зі Вступу, що розміщується на 3 сторінці.

Кожна структурна частина (Зміст, Вступ, Розділи, Висновки та рекомендації, Список посилань, Додатки) починається з нової сторінки, крім підрозділів роботи. Від основного тексту їх відокремлюють двома інтервалами.

Текст магістерської дисертації друкується через 1,5 інтервали на сторінці стандартного аркушу А4. Шрифт Times New Roman. Розмір шрифту «14».

На аркуші роблять поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Абзацні відступи дорівнюють 5 знакам.

Окремі слова та формули, які вписуються до друкованого тексту, мають бути чорного кольору і близької до основного тексту густоти.

Назви структурних елементів роботи «ВСТУП», «ЗМІСТ», «ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ», «СПИСОК ПОСИЛАНЬ», «ДОДАТКИ» не нумерують.

Розділи і підрозділи роботи мають заголовки. Заголовки структурних елементів і розділів необхідно розміщувати посередині рядка та друкувати великими прописними літерами без крапки в кінці жирним шрифтом. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів необхідно починати з абзацу (5 знаків). Назва підрозділів друкується маленькими літерами жирним шрифтом. Відстань між заголовком і наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків. Не можна розміщувати заголовок у нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

Розділи, підрозділи, пункти та підпункти нумеруються арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: 1.1, 1.2, і т.д. Номер пункту складається з номера розділу, номера підрозділу (якщо він є) і порядкового номера пункту, розділених крапками, наприклад: 1.1.1 і т.п.

Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами у правому верхньому кутку сторінок із збереженням наскрізної нумерації всього тексту. Титульний аркуш також включається до нумерації, але номер сторінки не ставлять. Листи Завдання та Анотація не нумерується.

Загальний обсяг магістерської дисертації має бути в межах 80 - 100 сторінок. До цього обсягу не включають список посилань та додатки.

6.2 Оформлення ілюстрацій. Ілюстрації (діаграми, малюнки, схеми тощо) необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше або на наступному аркуші. У тому місці де викладається тема пов'язана з ілюстрацією, і де читачеві варто вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках (Див. рис. 3.1), тобто перший рисунок третього розділу, або зворот типу: «... як це видно з рис. 3.1», чи «... як це показано на рис. 3.1». На всі ілюстрації (як власні, так і запозичені) в роботі мають бути посилання. Всі ілюстрації, які виносяться на захист, необхідно навести в основній частині магістерської дисертації або у додатках, якщо через великий обсяг або форму подання їх не можна включити до основної частини.

Щоб відділити підпис рисунка від продовження основного тексту МД, слід для підпису встановити інтервал після абзацу 12 пт.

Приклад:

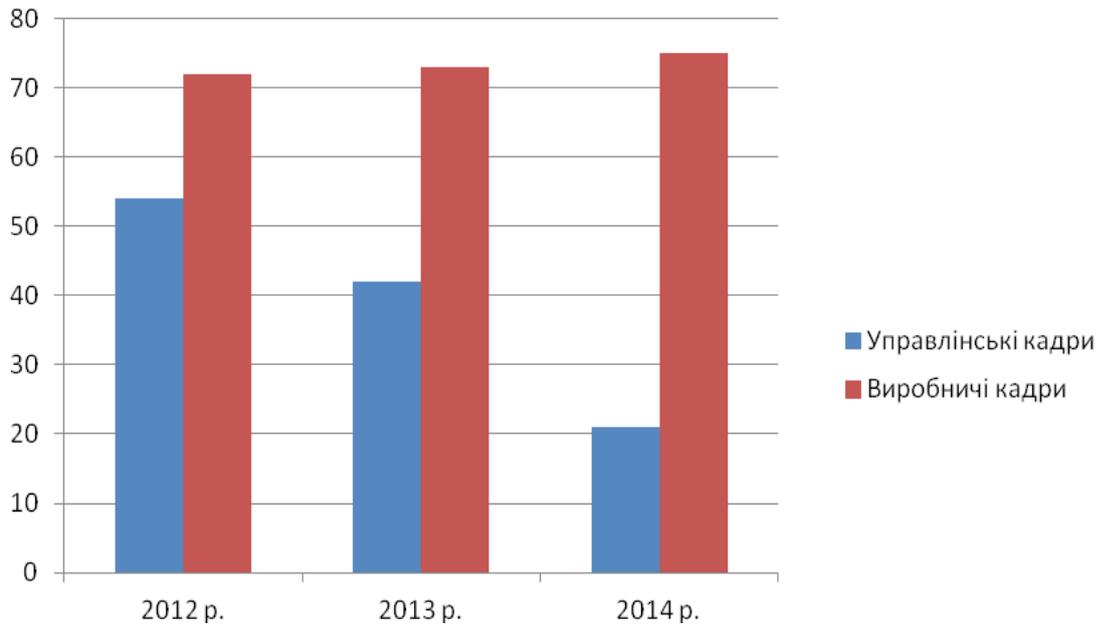


Рис. 2.3. Динаміка зміни кадрового складу організації

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті (Див. Табл.3.1). Слово «Таблиця» та її порядковий номер в тексті розміщують справа над таблицею. Кожна таблиця повинна мати назву (наводять жирним шрифтом), яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери.

Приклад:

Таблиця 3.1.

Думка щодо того, за яким напрямком зовнішньої політики має йти Україна в динаміці, %

	Лют. 2015	Вер. 2015	Груд. 2015	Лют. 2016	Трав. 2016	Вер. 2016	Груд. 2016	Лют. 2017
приєднання до Європейського Союзу	48.9	46.0	52.5	49.3	47.7	45.7	46.5	46.7
приєднання до Митного союзу Росії, Білорусі, Казахстану, Киргизії і Вірменії	10.5	14.6	12.6	13.3	13.5	12.9	17.0	14.3
або неприєднання ані до Європейського Союзу, ані до Митного	27.6	28.3	22.3	24.7	26.4	30.3	26.2	27.9

Важко сказати	13.0	11.1	12.6	12.7	12.4	11.1	10.4	11.1
РАЗОМ	100	100	100	100	100	100	100	100

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною (Коломієць, Пиголенко. 2019).

6.2 Посилання на джерела. Невід'ємною частиною магістерської дисертації є **посилання на джерела (цитування)** для ілюстрації тези дослідника, підтвердження того чи іншого припущення, заперечення певного аргументу чи для критичного аналізу цитованого твору. Варто зазначити, що використання цитат стосується не тільки фрагментів наукових джерел, а й інших джерел інформації – фотографій, відеозаписів, звукозаписів, даних у графічній формі тощо. Виділяють такі способи цитування: 1) **парафраз** (непряме цитування, переказ, виклад думок інших авторів своїми словами) лапками не виділяється; 2) **цитата всередині рядка** (розміром до трьох рядків тексту) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання.; 3) **блокова цитата** (складається з трьох і більше рядків тексту) як правило, лапками не виділяється. Кожен із цих способів включення запозичень до свого тексту необхідно супроводжувати бібліографічним посиланням на джерело. Відсутність такого посилання вважається плагіатом.

В 2017 р. Міністерство освіти і науки в Наказі про «Затвердження Вимог до оформлення дисертації» надало рекомендований перелік стилів оформлення списку наукових публікацій та посилань на джерела. До цього рекомендованого переліку включено 11 міжнародних стилів, які відображають всі галузі наукових досліджень: MLA (Modern Language Association) style, APA (American Psychological Association) style, Chicago/Turabian style, Harvard style, ACS (American Chemical Society) style, AIP (American Institute of Physics) style, IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style, Vancouver style, OSCOLA. (Про затвердження Вимог до оформлення дисертації, 2017).

Одним із найбільш зручних у використанні для соціальних наук є стиль APA (англ. American Psychological Association (APA) Style) – широко поширена в суспільних науках методика оформлення академічних робіт, розроблена Американською асоціацією психологів. APA Style передбачає використання посилань у тексті роботи щоразу, коли ви цитуєте джерело, будь то парафраз, цитата всередині рядка чи блокова цитата. Внутрішньотекстове посилання містить інформацію про автора праці (редактора/укладача/назву цитованого джерела, якщо автор відсутній), що цитується, рік видання та сторінковий інтервал (номери сторінок, з яких наводиться цитата). Сторінковий інтервал дозволяється не вказувати, якщо

ви не наводите цитату, а висловлюєте якусь ідею чи посилаєтесь на роботу в цілому.

Парафраз не береться в лапки. Прізвище(а) автора(ів) може з'явитися:

1) якщо в реченні зазначається прізвище автора, тоді після прізвища у круглих дужках необхідно вказати рік видання;

2) якщо в реченні наводиться цитата без зазначення авторства, тоді у круглих дужках необхідно вказати прізвище автора та рік видання без розділових знаків.

Наприклад:

1) За Тимошиком (2004) у редакційно-видавничому процесі існує кілька етапів редагування.

2) У редакційно-видавничому процесі існує кілька етапів редагування (Тимошик, 2004).

Цитата всередині рядка (розміром до трьох рядків тексту). Береться в лапки. Прізвище(а) автора(ів) може з'явитися:

1) якщо в реченні зазначається прізвище автора, тоді після прізвища у круглих дужках необхідно вказати дату публікації та сторінковий інтервал;

2) якщо в реченні наводиться цитата без зазначення авторства, тоді у круглих дужках необхідно вказати прізвище автора, дату публікації та сторінковий інтервал.

Наприклад:

1) Here we empirically demonstrate that workers' and regulatory agents' understandings of discrimination and legality emerge not only in the shadow of the law but also, as Albiston (2005, p. 99) suggests, in the "shadow of organizations."

2) Романтична поезія характеризується "спонтанним переливом сильних почуттів" (Вордсворт, 2006, с. 263).

Блокова цитата (складається з трьох і більше рядків тексту). Подається в тексті з нового рядка через одинарний міжрядковий інтервал з абзацним відступом зліва для всієї цитати, не береться в лапки. Перед блоковою цитатою та після неї йде один рядок відступу. (Боженко, Корян та Федорець, 2016, с. 94)

Наприклад:

Комплексність науки управління відображається в її змісті, в якому можна виділити соціально-правовий аспект:

Соціально-правовий аспект передбачає визначення цілей, які стоять перед системами управління, напрямків та завдань управлінської діяльності. Важлива роль тут належить праву, оскільки останнє значною мірою регулює управлінські відносини. В даному разі право виступає засобом, інструментом, який забезпечує реалізацію в управлінні законів. Науку управління та правові науки зближує те, що вони вивчають діючи в

суспільстві регулятивні механізми, але є далеко не тотожними науковими дисциплінам (Кравченко, 1999, с. 19).

6.3 Вимоги до оформлення списку посилань.

Список використаних джерел розміщується в кінці роботи на окремій сторінці. Він надає інформацію, необхідну для того, щоб знайти і отримати інформацію про будь-яке джерело, процитоване в тексті документа. Кожне джерело, процитоване в роботі, має з'явитися у списку використаних джерел. Так само, кожен запис у списку використаних джерел має бути згаданим в тексті роботи. Назва списку використаних джерел – **Список посилань**. Зразок оформлення **Списку посилань** подано у додатку (**Додаток 10**).

Рекомендації до оформлення **бібліографічного опису** використаних джерел, поданих у Списку посилань, наведено в **додатку 9**.

6.5 Оформлення реферату

За обсягом автореферат має бути приблизно 7-9 сторінок.

На титульному аркуші подаються: назва випускаючої кафедри, прізвище, ім'я, по батькові магістранта; шифр і найменування спеціальності заголовком «Реферат магістерської дисертації»; з теми: «.....», місто, рік, підписи магістранта, наукового керівника та завідуючого кафедрою (**додаток 5**).

Номери сторінок проставляються в центрі верхнього краю сторінки. Нумерація починається з цифри 1 на першій сторінці, де міститься загальна характеристика роботи.

Структурні частини реферату не нумерують, їх назви друкують великими літерами симетрично до тексту.

7. ВИМОГИ ДОПУСКУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ ДО ЗАХИСТУ

До захисту в ЕК допускаються магістерські дисертації, теми яких затверджені наказом ректора університету, а структура, зміст та якість викладення матеріалу та оформлення відповідають вимогам методичних рекомендацій кафедри, що підтверджено підписами керівника та консультантів роботи, наявністю відгуку керівника та рецензії. Негативна рецензія або відгук керівника не є підставою для недопущення студента до захисту атестаційної роботи.

Допуск до захисту магістерські дисертації у ЕК здійснюється завідувачем випускової кафедри, який приймає позитивне рішення на підставі викладеного вище або підсумків попереднього захисту атестаційної роботи на кафедрі, що має бути оформлено відповідним протоколом засідання кафедри. Допуск підтверджується візою завідувача кафедри на титульному аркуші магістерські дисертації.

До захисту допускаються студенти, які:

- виконали навчальний план (не мають академічних заборгованостей);
- виконали програму підготовки магістра;

- мають завершену, оформлену у відповідності з вимогами магістерську дисертацію;
- робота пройшла перевірку на антиплагіат в програмі Unicheck (<https://corp.unicheck.com>);
- отримали відгук наукового керівника;
- отримали рецензію;
- не мають заборгованостей по оплаті;
- отримали візу завідуючого кафедрою про допуск до захисту.

Не пізніше, ніж за тиждень до захисту у відповідності з графіком студент повинен подати секретареві ЕК:

- зброшуровану магістерську дисертацію з усіма необхідними підписами;
- комплекс ілюстративних матеріалів, схем, графіків, та інших носіїв візуальної інформації для членів ЕК (якщо є);
- звіт за результатами перевірки в програмі Unicheck;
- електронний варіант магістерської дисертації в форматі .doc;
- письмову згоду на розміщення магістерської дисертації в базі ELAKPI;
- відгук керівника;
- рецензію;
- завірену залікову книжку;
- підписаний індивідуальний план.

Деканат надає зведену відомість про виконання студентами навчального плану і отримані ними оцінки (Коломієць, Пиголенко. 2019).

8. ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

Публічний захист магістерської дисертації відбувається на відкритому засіданні ЕК. На захисті можуть бути присутні науковий керівник, рецензенти, члени кафедри, представники організацій та установ, де планується працевлаштування випускників кафедри.

Для публічного виступу магістранту надається 10 -15 хвилин. Для публічного захисту магістрант готує презентацію на 10 -15 слайдів. В презентації повинно бути обґрунтовано вибір теми, її актуальність, мету, завдання, розкрито практичну значущість дослідження, висвітлено отримані результати та представлено основні висновки і рекомендації.

Основні рекомендації до змісту презентації за Л.Льєїсом:

- кожен слайд має відображати одну думку;
- текст має складатися з коротких слів та простих речень;
- рядок має містити 6-8 слів;
- всього на слайді має бути 6-8 рядків;
- загальна кількість слів не повинна перевищувати 50;
- дієслова мають бути в одній часовій формі;
- заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду;
- у заголовках мають бути і великі, і малі літери;
- слайди мають бути не надто яскравими – зайві прикраси лише створюють

бар'єр на шляху ефективної передачі інформації;

- кількість блоків інформації під час відображення статистичних даних на одному слайді має бути не більше чотирьох;
- підписи до ілюстрації розміщуються під нею, а не над нею;
- усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі.

Під час доповіді також можна роздати членам ЕК матеріали (якщо є потреба в цьому): таблиці, схеми, графіки, діаграми, плакати тощо. Вказані матеріали обов'язково узгоджуються з науковим керівником.

Під час захисту магістерської дисертації студент повинен:

- стисло обґрунтувати вибір теми, її актуальність, мету і завдання;
- розкрити теоретичну та практичну значущість дослідження;
- чітко сформулювати основні висновки та рекомендації;
- показати ґрунтовні знання першоджерел та наукової літератури з обраної проблеми, всебічне володіння матеріалом дослідження;
- продемонструвати здатність самостійно аналізувати й узагальнювати результати дослідження.

Доповідь магістранта повинна бути розрахована за часом: 10-15 хвилин. Після виступу студента заслуховують відгук наукового керівника, оцінку роботи рецензентом, надається слово бажаючим висловити свою думку щодо рівня проведеного дослідження студентом. Потім студент зобов'язаний відповісти на запитання голови, членів ЕК.

Хід захисту фіксується у протоколі ЕК. Оцінка обговорюється на закритому засіданні та оголошується головою ЕК у присутності членів комісії, усієї групи студентів-магістрантів.

Студенту, який успішно захистив магістерську дисертацію, за рішенням ЕК присвоюється кваліфікація «магістр соціальної роботи», видається диплом про вищу освіту та додаток до диплому.

За умови, що студент захистив магістерську дисертацію з оцінкою «відмінно», та склав на «відмінно» 75% обов'язкових і вибіркових дисциплін навчального плану, а з інших дисциплін – з оцінкою «добре», йому буде видано диплом з відзнакою.

У разі, якщо при захисті магістерської дисертації студент отримав незадовільну оцінку, або був недопущений до захисту рішенням кафедри, він може отримати допуск до повторного захисту роботи протягом трьох років після закінчення університету. Студентам, які не захищали атестаційну роботу з поважної причини (документально підтвердженої), термін захисту може бути продовжений деканом факультету до наступного терміну роботи ЕК, але не більше, ніж на один рік (Головенкін, Угольников 2018, 46).

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

Магістерська дисертація як засіб діагностики результатів навчання студентів за спеціальністю 231 «Соціальна робота» має відповідати визначеній системі характеристик. Підґрунтям формування системи

характеристик є основні компетентності випускника згідно з освітньою програмою. Оцінювання магістерських дисертацій проводиться за 100-бальною шкалою із подальшим переведенням балів до національної оцінки.

Перша частина цього оцінювання враховує відповідність магістерської дисертації до вимог щодо атестаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 «Соціальна робота» та вимог освітньої програми спеціальності щодо формування компетентності студента. Виконання магістерської дисертації оцінюється в 70 балів максимум (**додаток 11**).

Друга частина системи оцінювання стосується доповіді студента в процесі захисту ним основних положень магістерської дисертації. В цьому плані критеріальна характеристика поданої роботи має визначити, наскільки студент чітко і повно розкрив мету роботи, шляхи її досягнення, глибоко аргументує прийняті рішення, демонструє вміння використовувати презентаційні матеріали, в змозі професійно відстоювати власну точку зору, а також те, як він володіє професійними знаннями на сучасному рівні. За захист поданої роботи студент отримує максимум 30 балів (**додаток 11**).

Система оцінювання включає шість рівнів («відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «достатньо», «незадовільно») традиційних оцінок. Кожному рівню відповідають певні оцінні бали: «відмінно» - 95-100 балів, «дуже добре» - 85-94 бали, «добре» - 75-84 бали, «задовільно» - 65-74 бали, «достатньо» - 60-64 бали, «незадовільно» - менше 60. За всіма характеристиками сума мінімальних позитивних балів має бути не меншою, ніж 60 балів. Таблиця переведення суми балів до оцінок наведена в **додатку 11**. Оцінка виконання та захисту магістерської дисертації проводиться екзаменаційною комісією. Також при оцінюванні роботи враховуються зазначені у відгуках наукового керівника та рецензента зауваження і пропозиції.

Магістерська дисертація з ознаками плагіату рішенням кафедри до захисту не допускається. Захист нової роботи (на іншу тему) можливий не раніше, ніж через рік.

Студент, який не подав у затверджений строк до ЕК магістерську дисертацію, має право на повторну атестацію в наступний термін роботи екзаменаційної комісії протягом трьох років після закінчення університету. У випадку, коли захист магістерської дисертації визнається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подавати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен підготувати магістерську дисертацію за новою темою (Коломієць, Пиголенко, 2019)

10. ЩОДО НЕПРИПУСТИМОСТІ ПЛАГІАТУ В НАУКОВИХ РОБОТАХ

Плагіат – привласнення авторства на чужий твір науки, літератури, мистецтва або на чуже відкриття, винахід чи раціоналізаторську пропозицію, а також використання у своїх працях чужого твору без посилання на автора (Бусел 2005, 977).

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» №3792-ХІІ в редакції від 04.11.2018 року стаття 50, пункт «в»: «плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору». (Закон України «Про авторське право і суміжні права», 2018)

Частина 4 статті 42 Закону України «Про освіту» №2145-VIII в редакції від 19.01.2019 року визначає академічний плагіат, як «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства». (Закон України «Про освіту», 2019)

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII в редакції від 01.01.2019 року стаття 16, пункт 2 підпункт 8: «Система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення таких процедур і заходів: 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату». (Закон України «Про вищу освіту», 2019)

З метою належної реалізації норм Законів України [«Про освіту»](#) та [«Про вищу освіту»](#), що стосуються дотримання основних принципів академічної доброчесності та системного підходу до розвитку методів та засобів виявлення плагіату в освітньому просторі, Міністерством освіти і науки України розроблено [Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах \(авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо\)](#):

- Відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.
- Відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.
- Відтворення в тексті наукової роботи наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата.

- Відтворення в тексті наукової роботи наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без вказування на те, з якого джерела взята ця інформація.

- Відтворення в тексті наукової роботи оприлюднених творів мистецтва без зазначення авторства цих творів мистецтва (Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах 2018)

Одним із сучасних напрямів боротьби з академічним плагіатом є його виявлення і констатація за допомогою комп'ютерних програм. На сьогоднішній день існує небагато програмних засобів, які допоможуть встановити відсоток унікальності тексту (Таблиця 1). Кожне програмне забезпечення має свої особливості, переваги та недоліки, про що мова йтиме далі (Вергун, Савенкова та Чуканова 2016, 11-12).

Таблиця 1. Антиплагіатне програмне забезпечення

№ п/п	Назва ПЗ	Доступ до ПЗ
1.	AntiPlagiarism.NET	http://antiplagiarism.net/ru/
2.	Advego Plagiatus	http://advego.ru/plagiatus/
3.	Cognitive Text Analyzer	http://www.cognitivetpg.com/
4.	Compare Suite	http://www.comparesuite.ru/
5.	Double Content Finder (DC Finder)	http://progidarom.ru/soft/internet/DCFinder.exe
6.	Etxt Антиплагіат	https://www.etxt.ru/antiplagiat/
7.	Plagiarism-Detector Personal	http://plagiarism-detector.com/
8.	Turnitin	http://turnitin.com/en_us/
9.	Viper	http://www.scanmyessay.com/
10.	Unplag	https://unplag.com/
11.	Плагіата.NET	http://www.mywebs.ru/plagiatanet.html

З метою реалізації зазначеного вище, роботи, які подаються до захисту, ретельно перевіряються керівником роботи в програмі Unicheck (<https://corp.unicheck.com>). Допуск роботи до захисту можливий лише за умови відсутності в роботі елементів плагіату.

Рекомендовані показники оригінальності наукових робіт наступні:

- понад 90% - текст вважається оригінальним;
- від 80 до 90% - оригінальність задовільна, слід пересвідчитись у наявності посилань для цитованих фрагментів;
- від 60 до 80% матеріал може бути прийнятий до розгляду після доопрацювання та перевірки наявності посилань для цитованих фрагментів;
- менше 60% - матеріал до розгляду не приймається.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Боженко, О., Корян, Ю., & Федорець, М. (Уклад.). (2016). *Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах*. Київ: УБА. Доступно з <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18681>
- Бусел, В. Т., (Уклад.). (2005). *Великий тлумачний словник сучасної української мови*. Київ; Ірпінь: Перун.
- Вергун, А.Р., Савенкова, Л. В., & Чуканова, С. О. (Уклад.). (2016). *Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат: інформаційний огляд*. Київ: УБА. Доступно з https://ula.org.ua/images/uba_document/programs/academ_integrety/Academ_3_12_red3.pdf
- Верховна Рада України. (2019). *Закон України «Про вищу освіту»*. Доступно з <https://zakon.help/law/1556-VII/edition01.01.2019/>
- Верховна Рада України. (2018). *Закон України «Про авторське право і суміжні права»*. Доступно з <https://zakon.help/law/3792-XII/edition22.07.2018/page3>
- Верховна Рада України. (2019). *Закон України «Про освіту»*. Доступно з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Головенкін, В. П., (Уклад.). (2007). *Положення про магістратуру НТУУ «КПІ»* Київ: ВПК «Політехніка».
- Головенкін, В. П., (Уклад.). (2010). *Рекомендації щодо змісту та структури магістерських дисертацій* К.: НТУУ «КПІ».
- Головенкін В. П. , (Уклад.). (2018). *Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського*. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Доступно з <https://kpi.ua/regulations>
- Головенкін, В. П., & Угольніков, В. Ю., (Уклад.). (2018). *Положення про випуск атестацію студентів КПІ імені Ігоря Сікорського* Київ: КПІ імені Ігоря Сікорського.
- Коломієць Т.В. & Пиголенко І.В.. (Уклад.). (2019). *Методичні рекомендації до підготовки та захисту дипломних робіт і магістерських дисертацій за спеціальністю 054 «Соціологія»*, Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Доступно з <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18681>

Міністерство освіти і науки України: наказ. (2017). *Про затвердження Вимог до оформлення дисертації*. 12.01.2017. Доступно з <http://duan.edu.ua/uploads/aspirantura-17-18/19720.pdf>

Міністерство освіти і науки України: лист. (2018). *Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах*. 15.08.2018. Доступно з <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18>

Ніжинська, Т. (2018). *Міжнародний стиль цитування APA Style*. Доступно з <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/22821>

Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій. (2007). *Бюлетень ВАК України* б. (зміни - № 3, 2008). Доступно з http://www.niss.gov.ua/public/File/aspirantura/main_vumogi.pdf

Эко, Умберто. (2003) *Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки: [учебно-методическое пособие]*. Москва: Книжный дом Университет.

The UDC Summary (UDCS) Доступно з <http://www.udcsummary.info/php/index.php?lang=uk#>

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Титульний аркуш магістерської дисертації

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права
Кафедра філософії**

«На правах рукопису»
УДК _____

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
_____ Ініціали, прізвище
«__» _____ 20__ р.

**Магістерська дисертація
на здобуття ступеня магістра
зі спеціальності ХХХ Назва
на тему: «Тема»**

Виконав (-ла):
студент (-ка) VI курсу, групи ХХ-ХХ
Прізвище, ім'я, по батькові _____

Керівник:
Посада, науковий ступінь, вчене звання,
Прізвище, ініціали _____

Консультант з назва розділу:
Посада, науковий ступінь, вчене звання,
Прізвище, ініціали _____

Рецензент:
Посада, науковий ступінь, вчене звання,
Прізвище, ініціали _____

Засвідчую, що у цій магістерській
дисертації немає запозичень з праць
інших авторів без відповідних посилань.
Студент (-ка) _____

Київ – 2020 року

Завдання на магістерську дисертацію
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра філософії

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) за освітньо-науковою програмою

Спеціальність (спеціалізація) – ХХХ «Назва спеціальності» («Назва спеціалізації»)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Ініціали, прізвище

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на магістерську дисертацію студенту

Прізвище, ім'я, по батькові

1. Тема дисертації «Тема», науковий керівник дисертації Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, затверджені наказом по університету від «__» _____ 20__ р. № _____
2. Термін подання студентом дисертації _____
3. Об'єкт дослідження
4. Предмет дослідження
5. Перелік завдань, які потрібно розробити
6. Орієнтовний перелік графічного (ілюстративного) матеріалу
7. Орієнтовний перелік публікацій
8. Консультанти розділів дисертації

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

· Якщо визначені консультанти. Консультантом не може бути зазначено наукового керівника магістерської дисертації.

--	--	--	--

9. Дата видачі завдання _____

Календарний план роботи над дисертацією

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської дисертації	Термін виконання етапів магістерської дисертації	Примітка
1.	Визначення напрямку наукового дослідження	01.11.19 – 15.11.19	
2.	Вивчення літературних джерел з предмету дослідження	01.11.19 – 30.05.20	
3.	Складання розгорнутого плану магістерської дисертації та обговорення його з науковим керівником	01.02.20 – 30.04.20	
4.	Участь в науково-практичних конференціях з підготовкою до публікації тез доповідей (Конкретно)	01.11.19 – 30.11.20	
5.	Публікації за темою дисертації (конкретно які та де)	01.11.19 – 30.11.20	
6.	Підготовка розділу 1	01.05.20 – 30.09.20	
7.	Збір емпіричного матеріалу для аналітичного та практичного розділів під час переддипломної практики	01.09.20 – 25.10.20	
8.	Підготовка розділу 2	01.10.20 – 30.10.20	
9.	Розробка пропозицій і рекомендацій для практичного розділу магістерської дисертації	01.11.20 – 15.11.20	
10.	Підготовка розділу 3	01.11.20 – 30.11.20	
11.	Оформлення Висновків та рекомендацій та списку літератури	01.12.20 – 05.12.20	

12.	Оформлення магістерської дисертації, анотації та автореферату	05.12.20 – 10.12.20	
13.	Подання магістерської дисертації науковому керівникові та отримання відгуку	10.12.20 – 14.12.20	
14.	Попередній захист магістерської дисертації	15.12.20	
15.	Передача магістерської дисертації рецензенту та отримання реценції	16.12.20 – 19.12.20	
16.	Подача переплетеної дисертації, автореферату та всіх необхідних документів на кафедру на підпис зав. кафедри	20.12.20 – 21.12.20	
17.	Захист магістерської дисертації	24.12.20 – 28.12.20	

Студент

Ініціали, прізвище

Науковий керівник дисертації

Ініціали, прізвище

Зміст роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	6
1.1. Назва підрозділу	6
1.2. Назва підрозділу	27
1.3.	
	50
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	59
2.1. Назва підрозділу	59
2.2. Назва підрозділу	67
2.3.	
РОЗДІЛ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ	78
3.1. Назва підрозділу	78
3.2. Назва підрозділу	83
3.3.	
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	90
СПИСОК ПОСИЛАНЬ	95
ДОДАТКИ (за необхідності)	100

Індивідуальний план навчання магістра

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри філософії

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

« ___ » _____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ТА НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРА

за спеціальністю __231 соціальна робота _____
спеціалізацією _____
студента(тки) _____ курсу _____ групи

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Зарахований наказом ректора від _____ 20__ р. № _____

2. Термін навчання з _____ 20__ р. до _____ 20__ р.

3. Науковий керівник

_____ (науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

4. Тема наукового дослідження _____

5. Науковий керівник і тема наукового дослідження ухвалені рішенням кафедри філософії, протокол № _____ від _____ 20__ р.

План навчальної роботи на перший рік навчання

№ п/п	Назви навчальних дисциплін	Кількість кредитів ЄКТС	Форма звітнос ті	Відмітка наукового керівника
I семестр				
1	Інтелектуальна власність та патентознавство - 1		Екз./зал.	
2	Навчальна дисципліна з менеджменту (інноваційний менеджмент, дисципліна з розробки стартап-проектів та інше)			
3	Основи наукових досліджень			
4	Бенчмаркінг в соціальній роботі			
5	Моніторинг та оцінювання соціальних програм і проектів			
6	Управління в сфері волонтерської діяльності			
7	Управління в сфері волонтерської діяльності (курсорова робота)			
8	Міжнародні та національні стандарти в соціальній роботі			
9	Педагогіка вищої школи			
II семестр				
1	Інтелектуальна власність та патентознавство - 2			
2	Навчальна дисципліна з проблем сталого розвитку			
3	Практикум іншомовного професійного спілкування			
4	Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації			
5	Міжнародні та національні соціальні проекти та програми			
6	Міжнародні та національні соціальні проекти та програми (курсорова робота)			
7	Тренінгові технології в соціальній роботі			
8	Сучасні проблеми соціальної політики в Україні			
9	Моделювання в соціальній роботі			
10	Психологія управління			
III семестр				
1	Переддипломна практика			

Зміни (доповнення) до плану:

Тема магістерської дисертації _____

затверджена наказом ректора від « ____ » _____ 20 __ р. № _____

Науковий керівник _____

Магістрант _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри філософії

(підпис) (ініціали, прізвище)

«___» 20 р.

Календарний план роботи над дисертацією

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської дисертації	Термін виконання етапів магістерської дисертації	Примітка
1.	Визначення напрямку наукового дослідження	01.11.19 – 15.11.19	
2.	Вивчення літературних джерел з предмету дослідження	01.11.19 – 30.05.20	
3.	Складання розгорнутого плану магістерської дисертації та обговорення його з науковим керівником	01.02.20 – 30.04.20	
4.	Участь в науково-практичних конференціях з підготовкою до публікації тез доповідей (Конкретно)	.2001.11.19 – 30.11	
5.	Публікації за темою дисертації (конкретно які та де)	01.11.19 – 30.11.20	
6.	Підготовка розділу 1	01.05.20 – 30.09.20	
7.	Збір емпіричного матеріалу для аналітичного та практичного розділів під час переддипломної практики	01.09.20 – 25.10.20	
8.	Підготовка розділу 2	01.10.20 – 30.10.20	
9.	Розробка пропозицій і рекомендацій для практичного розділу магістерської дисертації	01.11.20 – 15.11.20	
10.	Підготовка розділу 3	01.11.20 – 30.11.20	
11.	Оформлення Висновків та рекомендацій та списку	01.12.20 – 05.12.20	

	літератури		
12.	Оформлення магістерської дисертації, анотації та автореферату	05.12.20 – 10.12.20	
13.	Подання магістерської дисертації науковому керівникові та отримання відгуку	10.12.20 – 14.12.20	
14.	Попередній захист магістерської дисертації	15.12.20	
15.	Передача магістерської дисертації рецензенту та отримання реценції	16.12.20 – 19.12.20	
16.	Подача переплетеної дисертації, автореферату та всіх необхідних документів на кафедру на підпис зав. кафедри	20.12.20 – 21.12.20	
17.	Захист магістерської дисертації	24.12.20 – 28.12.20	

Рішення засідання кафедри, протокол № ____ від _____ 20 __ р.

Секретар кафедри _____

Завідувач кафедри _____

Реферат магістерської дисертації

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права
Кафедра філософії**

«На правах рукопису»
УДК _____

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
_____ Ініціали, прізвище
«__» _____ 20__ р.

**РЕФЕРАТ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ
на здобуття ступеня магістра
зі спеціальності XXX Назва
на тему: «Тема»**

Виконав (-ла):
студент (-ка) IV курсу, групи XX-XX
Прізвище, ім'я, по батькові _____

Керівник:
Посада, науковий ступінь, вчене звання,
Прізвище, ініціали _____

Рецензент:
Посада, науковий ступінь, вчене звання,
Прізвище, ініціали _____

Засвідчую, що у цій магістерській
дисертації немає запозичень з праць
інших авторів без відповідних посилань.
Студент (-ка) _____

Київ – 2020 року

Відгук наукового керівника магістерської дисертації

ВІДГУК
наукового керівника магістерської дисертації
на здобуття ступеня магістра,
виконаної на тему: «Тема»
студентом (-кою) Прізвище, ім'я, по батькові

Відгук складається у довільній формі (використання бланків-шаблонів неприпустимо) із зазначенням: актуальності теми, в інтересах або на замовлення якої організації робота виконана (в рамках науково-дослідної роботи кафедри, підприємства, НДІ тощо); відповідності виконаної роботи виданому завданню; короткого критичного огляду змісту окремих частин роботи із зазначенням найбільш важливих і значущих питань, у яких виявилася самостійність студента, його рівень теоретичної та практичної підготовки, ерудиція, знання фахової літератури; підготовленість студента до прийняття сучасних рішень, умінь аналізувати необхідні літературні джерела, приймати правильні (інженерні, наукові) рішення, застосовувати сучасні системні та інформаційні технології, проводити фізичне або математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати експерименту; найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, їх апробації (участь у конференціях, семінарах, оформлення патентів, публікація в наукових журналах тощо); своєчасність виконання календарного плану, недоліки роботи та тих, що виявилися у роботі магістранта інші питання, які характеризують професійні якості студента. Висновки щодо відповідності якості підготовки студента вимогам стандарту вищої освіти і можливості присудження йому ступеня бакалавра (магістра) та присвоєння кваліфікації (назва).

Виконання роботи Керовою М.О. з теми **«Тренінгові технології в соціальній роботі з соціально дезадаптованими підлітками»** відповідає чинній практиці дотримання норм академічної доброчесності. Цитування та інші форми використання ідей інших авторів оформлено у відповідності до вимог. У магістерському дослідженні було використано систему АРА для оформлення бібліографічного апарату та посилань у тексті.

В цілому магістерська дисертація на тему: **«Тренінгові технології в соціальній роботі з соціально дезадаптованими підлітками»** виконана в достатньому обсязі, цілком відповідає встановленим вимогам до магістерських дисертацій, а її авторці Керовій Марині Сергіївні може бути присвоєна кваліфікація магістра з соціальної роботи за спеціальністю 321 Соціальна робота.

Науковий керівник
магістерської дисертації
посада, науковий ступінь, вчене звання

Ініціали, прізвище

«18» грудня 2020 р.

Направлення на рецензію

НАПРАВЛЕННЯ НА РЕЦЕНЗІЮ

Шановний _____
(вчене звання, прізвище та ініціали рецензента)

Прошу Вас до «___» _____ 20___ р. підготувати й надати рецензію
(дата надання рецензії)

на дипломний проект (дипломну роботу, магістерську дисертацію)
студента (-ки) _____
(прізвище, ініціали)

на тему _____

_____ (повна назва теми ДП (ДР, МД))

Завідувач кафедри

_____ (назва кафедри)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

«___» _____ 20___ р.

Рецензія на магістерську дисертацію

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську дисертацію
на здобуття ступеня магістра,
виконану на тему: «Тема»
студентом (-кою) Прізвище, ім'я, по батькові

Рецензія складається у довільній формі (використання бланків-шаблонів неприпустимо) із зазначенням: відповідності дипломного проекту (дипломної роботи, магістерської дисертації) затвердженій темі та завданню; актуальності теми; реальності роботи (виконання на замовлення підприємств, організацій, за науковою тематикою кафедри, НДІ тощо); загальний огляд змісту роботи, при цьому рецензент оцінює кожний розділ роботи, глибину техніко-економічного обґрунтування прийняття рішень (для проекту); ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, виробництва, інформаційних та інженерних технологій; оригінальності прийнятих рішень та отриманих результатів; правильності проведених розрахунків і конструкторсько-технологічних рішень; наявності і повноти експериментального (математичного моделювання) підтвердження прийнятих рішень; якості виконання пояснювальної записки, відповідності креслеників вимогам стандартів; можливості впровадження результатів; недоліків; оцінка («відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «достатньо», «незадовільно»), яку на думку рецензента заслуговує робота та її відповідність вимогам, можливості присвоєння студенту ступеня бакалавра/магістра та кваліфікації (формулювання згідно з навчальним планом).

В цілому магістерська дисертація на тему: **«Тренінгові технології в соціальній роботі з соціально дезадаптованими підлітками»** виконана в достатньому обсязі, повністю відповідає встановленим вимогам до магістерських дисертацій і заслуговує оцінки «», а її авторці, Керовій Марині Сергіївні, може бути присвоєна кваліфікація магістра з соціальної роботи за спеціальністю 231 Соціальна робота.

Рецензент

посада, науковий ступінь, вчене звання
прізвище

Ініціали,

Додаток 9.

Приклад оформлення літератури у списку використаних джерел APA STYLE*

	Схема	Приклади
Книга: 1-7 авторів	<p>Прізвище1, Ініціали1, Прізвище2, Ініціали2, Прізвище3, Ініціали3, Прізвище4, Ініціали4, Прізвище5, Ініціали5, Прізвище6, Ініціали6, & Прізвище7, Ініціали7. (Рік). Назва книги: Підназва (номер видання). Місце видання: Видавництво.</p>	<p>Bragg, S. M. (2010). <i>Wiley revenue recognition: Rules and scenarios</i> (2nd ed.). Hoboken, NJ: Wiley.</p> <p>Тимошик, М. В. (2004). <i>Видавнича справа та редагування</i>. Київ: Ін Юре.</p> <p>Tymoshyk, M. V. (2004). <i>Vydavnycha sprava ta redahuvannia</i>. Kyiv: In Yure.</p> <p>Hubbard, R. G., Koehn, M. F., Omstein, S. I., Audenrode, M. V., & Royer, J. (2010). <i>The mutual fund industry: Competition and investor welfare</i>. New York, NY: Columbia University Press.</p> <p>Шульгін, В., Слободяник М., & Павленко В. (2014). <i>Хімія</i>. Харків: Фоліо.</p>
Книга: 8 і більше авторів	<p>Прізвище1, Ініціали1, Прізвище2, Ініціали2, Прізвище3, Ініціали3, Прізвище4, Ініціали4, Прізвище5, Ініціали5, Прізвище6, Ініціали6 ... Прізвище останнього автора, Ініціали. (Рік). Назва книги: Підназва (номер видання). Місце видання: Видавництво.</p>	<p>Zinn, H., Konopacki, M., Buhle, P., Watkins, J. E., Mills, S., Mullins, J. W. ... Komisar, R. (2008). <i>A people's history of American empire: A graphic adaptation</i>. New York, NY: Metropolitan Books.</p> <p>Прусова, В. Г., Прихач, О. С., Довгань, К. Л., Остапенко, Г. Г., Бойко, С. О., Поліщук, О. О. ... Бондар, Г. Р. (2004). <i>Математика</i>. Київ: Освіта.</p>

Книга за редакцією	Прізвище редактора, Ініціали. (Ред.). (Рік). <i>Назва книги: Підназва</i> (номер видання). Місце видання: Видавництво.	McNamara, R. H. (Ed.). (2008). <i>Homelessness in America</i> . Westport, CT: Praeger Publishers. Ophir, A., Givoni, M., & Hanafi, S. (Eds.). (2009). <i>The power of inclusive exclusion</i> . New York, NY: Zone. Фіголь, Н. (Ред.). (2009). <i>Українська мова</i> . Київ: НТУУ "КПІ". Прусова, В. Г., Прихач, О. С., Довгань, К. Л., Остапенко, Г. Г., Бойко, С. О., Поліщук, О. О. ... Бондар, Г. Р. (Ред.). (2004). <i>Математика</i> . Київ: Освіта.
Книга: автор-організація	Назва організації. (Рік). <i>Назва книги: Підназва</i> (номер видання). (Номер звіту*). Місце видання: Видавництво. <i>*якщо це доречно</i>	Peace Corps. (2006). <i>A life inspired</i> . Washington, DC: Author. Інститут світової економіки та міжнародних відносин. (2012). <i>Держава в економіці Японії</i> . Київ: Наука.
Книга без автора	<i>Назва книги: Підназва</i> . (Рік). (номер видання). Місце видання: Видавництво.	<i>Twenty-four hours a day</i> . (2010). Miami, FL: BN Publishing. <i>Українська мова</i> . (2009). Київ: НТУУ «КПІ».
Частина книги	Прізвище автора глави, Ініціали. (Рік). Назва глави: Підназва. В Ініціали Прізвище редактора ^{або} укладача (відповідальність*), <i>Назва книги: Підназва</i> (номер видання). (сторінковий інтервал). Місце видання: Видавництво. <i>*скорочено</i>	Grosman, D. (2009). Writing in the dark. In T. Morrison (Ed.), <i>Burn this book</i> (pp. 22-32). New York, NY: HarperCollins Publishers. Farrell, S. E. (2009). Art. In D. Simmons (Ed.), <i>New critical essays on Kurt Vonnegut</i> (p. 91). New York, NY: Palgrave Macmillan. Балашова, Є. (2014). Стратегічні дослідження. В А. Сухоруков (Ред.), <i>Пріоритети інвестиційного забезпечення</i> (2-ге вид.). (с. 5-9). Київ: Наукова думка.

Багатотомні видання	Прізвище автора багатотомної праці, Ініціали, & Прізвище редактора, Ініціали (Ред.). (Рік). <i>Назва багатотомної праці: Підназва</i> (номер видання). (Діапазон томів). Місце видання: Видавництво.	Milton, J. (1847). <i>The prose works of John Milton</i> (Vol. 1-2). Philadelphia, PA: John W. Moore. Олійник, Б. , & Шевчук, С. (Ред.). (2006). <i>Вибрані твори</i> (Т. 1-2). Київ: Українська енциклопедія.
Багатотомне видання (окремий том)	Прізвище автора тому, Ініціали. (Рік). Назва тому: Підназва. В Ініціали Прізвище редактора (Ред.), <i>Назва багатотомної праці: Підназва</i> (номер видання). (Номер тому, сторінковий інтервал). Місце видання: Видавництво.	Niehuis, S. (2008). Dating. In J. T. Sears (Ed.), <i>The Greenwood encyclopedia of love</i> (Vol. 6, pp. 57-60). Westport, CT: Greenwood. Олійник, Б. (2006). <i>Переклади. Публіцистика</i> . В Д. Павличко (Ред.), <i>Вибрані твори</i> (Т. 2, с. 60-61). Київ: Українська енциклопедія.

Автореферат або дисертація	Прізвище, Ініціали. (Рік). <i>Назва роботи: Підназва</i> . (Тип роботи з вказівкою наукового ступеня автора). Університет, в якому захищено дисертацію, Місто.	Mylott, E. (2009). <i>To flatten her sphere to a circle, mount it and take to the road: The bicycle</i> . (Master's thesis). University at Albany, State University of New York, Albany. Саленко, О. (2001). <i>Наукові основи високоефективного гідро різання</i> . (Дис. канд. техн. наук). Національний Технічний Університет України "Київський Політехнічний Інститут", Київ.
Матеріали конференцій	Прізвище, Ініціали. (Рік). <i>Назва виступу</i> , Відомості про конференцію. Місце видання: Видавництво.	Josang, A., Maseng, T., & Knapskog, S. J. (Eds.). (2009). <i>Identity and privacy in the Internet age, 14th Nordic conference on secure IT systems, NordSec 2009</i> . Heidelberg, Germany: Springer Berlin. Поліщук, О. (Ред.). (2008). <i>Інженерія програмного забезпечення</i> , Матеріали конференції молодих вчених. Київ: Наука.

Закони, статути, накази	Назва закону ^{або} статуту ^{або} наказу. Номер закону § Номер розділу номер статті. (Рік затвердження).	Serve America Act. 42 U.S.C. § 12501et seq. (2009). Про Національну поліцію. № 580-VIII § розд. II ст. 6. (2015).
Урядові публікації	Назва офіційного органу. (Рік). Назва урядового документа: Підзаголовок. Місце публікації: Видавець.	U.S. Department of Justice, Federal Bureau of Investigation. (2009). <i>The FBI story</i> . Washington, DC: GPO.
Патент	Прізвище винахідника, Ініціали. (Рік публікації). Номер патенту*. Місце видання: Патентне відомство. *вказати країну	Le Van Meautte, V. (2003). U.S. Patent No. 6,601,955. Washington, DC: U.S. Patent and Trademark Office. Мацко, Г. (1999). Патент України 26933. Київ: Державне патентне відомство України.

Стаття з журналу	Прізвище, Ініціали. (Рік). Назва статті: Підназва. <i>Назва журналу</i> , Номер журналу, Сторінковий інтервал.	Benjamin, A. C. (1960). The ethics of scholarship: A discussion of problems that arise in its application. <i>Journal of Higher Education</i> , 31(9), 471-480. Роїк, М. (2014). Сучасний стан реєстрації представників роду Salix. <i>Біоенергетика</i> , 1(5), 21-23.
Стаття з газети	Прізвище, Ініціали. (Дата випуску). Назва статті: Підназва. <i>Назва газети</i> , сторінковий інтервал.	Itzkoff, D. (2010, March 31). A touch for funny bones and earlobes. <i>New York Times</i> , p. C1. Ali, A. H. (2010, April 27). 'South Park' and the informal Fatwa. <i>Wall Street Journal</i> , p. A17. Лиховид, І. (2016, Січень 15). Медичний прорив. <i>День</i> , с. 2.

Звіт з науково-дослідної роботи	Прізвище, Ініціали. (Рік). <i>Назва роботи: Підназва</i> (номер звіту). Місце видання: Видавець.	Rowe, I.L., & Carson, N.E. (1981). <i>Medical manpower in Victoria</i> (4). East Bentleigh (AU): Monash University, Department of Community Practice. Нелін, Є.Н. (2011). <i>Високовибірні резонансно-тунельні кристалоподібні пристрої обробки сигналів</i> (2332-п). Київ: НТУУ "КПІ".
Електронні ресурси	БО документа*. Взято з http: або doi: * за прикладами наведеними вище (книги, журналу, газети і т.д., але без відомостей про місце видання і видавництво)	Ingwersen, P. (1992). <i>Information retrieval interaction</i> . Retrieved from http://www.db.dk/pi/iri . Musés, C. A. (Ed.). (1961). <i>Esoteric teachings of the Tibetan Tantra</i> . Retrieved from http://www.sacred-texts.com . Дахно, І. (2014). <i>Право інтелектуальної власності</i> . Київ: ЦУЛ. Взято з http://culonline.com.ua/full/959-pravo-intelect-vlasn_dahnopdf.html . Itzkoff, D. (2010, March 31). A touch for funny bones and earlobes. <i>New York Times</i> , p. C1. Retrieved from www.nytimes.com . Лиховид, І. (2016, Січень 15). Медичний прорив. <i>День</i> , с. 2-3. Взято з http://www.day.kiev.ua/ru/article/den-ukrainy/medicinskiy-proryv . Hsueh, C. (2010). Weblog-based electronic portfolios. <i>Educational Technology Research</i> , 58(2), 11-27. doi:10.1007/s11423-008-9098-1.

*Автор-укладач: Юлія Корян

Зразок списку посилань

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Верховна Рада України. (2019). *Закон України «Про вищу освіту»*. Доступно з <https://zakon.help/law/1556-VII/edition01.01.2019/>
- Верховна Рада України. (2018). *Закон України «Про авторське право і суміжні права»*. Доступно з <https://zakon.help/law/3792-XII/edition22.07.2018/page3>
- Верховна Рада України. (2019). *Закон України «Про освіту»*. Доступно з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Міністерство освіти і науки України: наказ. (2017). *Про затвердження Вимог до оформлення дисертації*. 12.01.2017. Доступно з <http://duan.edu.ua/uploads/aspirantura-17-18/19720.pdf>
- Міністерство освіти і науки України: лист. (2018). *Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах*. 15.08.2018. Доступно з <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18>
- Про Національну поліцію. № 580-VIII § розд. II ст. 6. (2015).
- Балашова, Є. (2014). Стратегічні дослідження. В А. Сухоруков (Ред.), *Пріоритети інвестиційного забезпечення* (2-ге вид.). (с. 5-9). Київ: Наукова думка.
- Боженко, О., Корян, Ю., & Федорець, М. (Уклад.). (2016). *Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах*. Київ: УБА. Доступно з <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18681>
- Бусел, В. Т., (Уклад.). (2005). *Великий тлумачний словник сучасної української мови*. Київ; Ірпінь: Перун.
- Вергун, А.Р., Савенкова, Л. В., & Чуканова, С. О. (Уклад.). (2016). *Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат: інформаційний огляд*. Київ: УБА. Доступно з https://ula.org.ua/images/uba_document/programs/academ_integrety/Academ_3_12_red3.pdf
- Головенкін, В. П., (Уклад.). (2007). *Положення про магістратуру НТУУ «КПІ»* Київ: ВПК «Політехніка»
- Головенкін, В. П., (Уклад.). (2010). *Рекомендації щодо змісту та структури магістерських дисертацій* К.: НТУУ «КПІ».

- Головенкін В. П., (Уклад.). (2018). *Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського*. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Доступно з <https://kpi.ua/regulations>
- Головенкін, В. П., & Угольніков, В. Ю., (Уклад.). (2018). *Положення про випускну атестацію студентів КПІ імені Ігоря Сікорського* Київ: КПІ імені Ігоря Сікорського.
- Дахно, І. (2014). *Право інтелектуальної власності*. Київ: ЦУЛ. Взято з http://culonline.com.ua/full/959-pravo-intelect-vlasn_dahnopdf.html.
- Лиховид, І. (2016, Січень 15). Медичний прорив. *День*, с. 2-3. Взято з <http://www.day.kiev.ua/ru/article/den-ukrainy/medicinskiy-proryv>.
- Лиховид, І. (2016, Січень 15). Медичний прорив. *День*, с. 2.
- Ніжинська, Т. (2018). *Міжнародний стиль цитування APA Style*. Доступно з <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/22821>
- Олійник, Б., & Шевчук, С. (Ред.). (2006). *Вибрані твори* (Т. 1-2). Київ: Українська енциклопедія.
- Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій. (2007). *Бюлетень ВАК України* 6. (зміни - № 3, 2008). Доступно з http://www.niss.gov.ua/public/File/aspirantura/main_vumogi.pdf
- Тимошик, М. В. (2004). *Видавнича справа та редагування*. Київ: Ін Юре.
- Поліщук, О. (Ред.). (2008). *Інженерія програмного забезпечення*, Матеріали конференції молодих вчених. Київ: Наука.
- Прусова, В. Г., Прихач, О. С., Довгань, К. Л., Остапенко, Г. Г., Бойко, С. О., Поліщук, О. О. ... Бондар, Г. Р. (2004). *Математика*. Київ: Освіта.
- Роїк, М. (2014). Сучасний стан реєстрації представників роду *Salix*. *Біоенергетика*, 1(5), 21-23.
- Саленко, О. (2001). *Наукові основи високоефективного гідро різання*. (Дис. канд. техн. наук). Національний Технічний Університет України "Київський Політехнічний Інститут", Київ.
- Українська мова*. (2009). Київ: НТУУ «КПІ».
- Эко, Умберто. (2003) *Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки: [учебно-методическое пособие]*. Москва: Книжный дом Университет

- Ali, A. H. (2010, April 27). 'South Park' and the informal Fatwa. *Wall Street Journal*, p. A17.
- Benjamin, A. C. (1960). The ethics of scholarship: A discussion of problems that arise in its application. *Journal of Higher Education*, 31(9), 471-480.
- Bragg, S. M. (2010). *Wiley revenue recognition: Rules and scenarios* (2nd ed.). Hoboken, NJ: Wiley.
- Frank, J. D., & Frank, J. B. (1993). *Persuasion and healing: A comparative study of psychotherapy* (3rd ed.). Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press.
- The UDC Summary (UDCS) Доступно з <http://www.udcsummary.info/php/index.php?lang=uk#>

Максимальне значення оцінювання магістерської дисертації становить 100 балів і має дві складові. Перша характеризує якість виконання магістерської дисертації (r_b) (максимальне значення – 70 балів), друга складова характеризує якість захисту магістерської дисертації (r_3). (максимальне значення 30 балів).

Параметри оцінювання	Діапазон оцінки, балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Оцінювання якості магістерської дисертації	0 - 70	
Відповідність змісту магістерської дисертації темі та затвердженому плану	0-10	0 – зміст жодного з розділів магістерської дисертації не відповідає затвердженому плану
		1-5 – зміст декількох розділів магістерської дисертації відповідає затвердженому плану
		6-10 – зміст усіх розділів магістерської дисертації відповідає затвердженому плану
Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження, та коректність використання понятійного апарату	0-15	0 – понятійний апарат не сформовано; теоретичні аспекти проблеми не розкриті
		1-5 – понятійний апарат сформовано, але теоретичні аспекти проблеми не розкриті
		6-10 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті частково
		11-15 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті
Наявність критичних співставлень та узагальнень різних точок зору та підходів до постановки та розв'язання проблеми	0-10	0 – критичні співставлення та узагальнення відсутні
		1-5 – критичні співставлення наявні, але узагальнення відсутні або некоректні
		6-10 – критичні співставлення наявні та супроводжені коректними узагальненнями
Ступінь використання фактологічного матеріалу; висвітлення особливостей прояву та розв'язання досліджуваної проблеми у вітчизняній практиці	0-10	0 – фактологічний матеріал не використаний
		1-5 – залучений фактологічний матеріал, особливості прояву та розв'язання проблеми у вітчизняній практиці не висвітлені
		6-10 – залучений фактологічний матеріал, досвід вітчизняних практик висвітлений
Обсяг та адекватність використаних при	0-15	0 – залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел),

написанні роботи першоджерел та дотримання етики посилань		етика посилань не дотримана
		1-5 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, періодичних видань, етика посилань дотримана частково
		6-10 залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, статистичних збірників, етика посилань переважно дотримана
Відповідність оформлення магістерської дисертації встановленим вимогам	0-10	0 – текст магістерської дисертації оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог
		1-5 - текст магістерської дисертації оформлено з незначними порушеннями встановлених вимог
		6-10 - текст магістерської дисертації оформлено у відповідності до встановлених вимог
Оцінювання захисту магістерської дисертації	0 – 30	
Вміння чітко, стисло, логічно викласти основні результати дослідження, якість презентації	0-20	0 – магістрант неспроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, презентація відсутня
		1-8 – магістрант невпорядковано викладає основні результати дослідження, презентація є непослідовною та недостатньо інформативною
		9-14 – магістрант спроможний частково чітко та стисло викласти основні результати дослідження, презентація містить певну, узагальнену інформацію
		15-20 - магістрант спроможний чітко, стисло та логічно викласти основні результати дослідження, обґрунтувати новизну та практичну цінність роботи, презентація є ілюстративним доповненням змісту доповіді
Повнота, глибина, обґрунтованість	0-10	0 – магістрант неспроможний надати відповіді на поставлені питання

відповідей на питання	1-5 – магістрант надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання
	6-8 – магістрант надає недостатньо повні, глибокі, відповіді на поставлені питання
	9-10 – магістрант надає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання

Таблиця переліку критеріїв оцінки магістерської дисертації і відповідної суми балів та оцінок

Визначення	За національною системою	За системою КПШ ім. Ігоря Сікорського
робота має дослідницький характер, містить грамотно викладену теоретичну базу, глибокий соціологічний аналіз досліджуваної теми, критичний розгляд джерел та літератури, характеризується логічним, послідовним викладенням матеріалу з відповідними обґрунтованими висновками; за результатами роботи над магістерською дисертацією опублікована стаття та (або) тези під час захисту роботи магістрант демонструє глибоке знання питань теми, надає обґрунтовані відповіді на поставлені запитання, орієнтується у відповідних наукових школах.	відмінно	95-100
робота має дослідницький характер, містить грамотно викладену теоретичну базу, глибокий соціологічний аналіз досліджуваної теми, критичний розгляд джерел та літератури, характеризується логічним, послідовним викладенням матеріалу з відповідними обґрунтованими висновками; однак, під час захисту роботи магістрант припускається певних неточностей.	дуже добре	94-85
робота має дослідницький характер, достатньо докладний аналіз та критичний розгляд досліджуваної теми, характеризується послідовним викладенням матеріалу з відповідними, однак не завжди обґрунтованими висновками; під час захисту магістрант демонструє знання питань теми, без особливих труднощів відповідає на поставлені питання.	добре	84-75
робота має дослідницький характер, містить теоретичний розділ, але характеризується поверховим аналізом та недостатньо критичним розглядом теми, в ній простежується непослідовність викладення матеріалу, представлені необґрунтовані висновки; при захисті магістрант демонструє невпевненість, показує слабке знання питань теми.	задовільно	74-65

робота має дослідницький характер, містить теоретичний розділ, але характеризується поверховим аналізом та відсутністю критичного розгляду теми. Під час захисту магістрант демонструє невпевненість, показує слабе знання питань теми, не дає чіткої, аргументованої відповіді на поставлені питання.	достатньо	64-60
роботі не властивий дослідницький характер, вона не містить аналізу теми та теоретичного розгляду джерел, не відповідає вимогам, викладеним у методичних вказівках кафедри; при захисті магістрант із зусиллями відповідає на поставлені питання з теми, не знає теорії питання, при відповіді припускається істотних помилок.	незадовільно	1-59
Робота вчасно не виконана і не представлена на кафедрі до захисту	Не допущено	0

Таблиця переведення суми балів до оцінок

Бали	Оцінки
95...100	«Відмінно»
85...94	«Дуже добре»
75...84	«Добре»
65...74	«Задовільно»
60...64	«Достатньо»
Менше 60	«Незадовільно»

